БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

№ 26 (3764). | Чоршанба, 7 февраль 1968 йил. | Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИКНИ МУДДАТИДАН ИЛГАРИ БАЖАРАМИЗ

ОҚҚЎРҒОН районидаги Войтинцев номли колхоз механизаторлари шу кунларда техника ремонтини жадал давом эттирмоқдалар. Ремонт ишларида моҳир механизатор ўрток Ў. Юсупов бошқаларга ўрнак кўрсатмоқда. Суратда: ўртоқ Ў. Юсупов.

А. Тўраев фотоси.

● ● ●

ЮБИЛЕЙ йилида Янгийўлдаги Калинин номли колхоз чорвадорлари қувончли зафарларга эришдилар. Ҳар бош сигирдан колхоз бўйича ўрта ҳисобда 1650 килограммдан сут соғиб олинди. Илғор чорвадорлардан Ортиқой Собирова йигирма бош сигирдан 40 минг литр ўрнига 50 минг литр сут соғиб олди ва мусобақада ғолиб чиқди. Шу кунларда колхозчилар чорва қишловини муваффақиятли ўтказмоқдалар. Суратларда: (чапда) Ортиқой Собирова сигирларни очиқ ҳавода яйратмоқда. (Ўнгда) ферма ходими ўртоқ Н. Эшонқулов машинада хашак майдалаяпти.

Қ. Розиқов фотолари (ЎзТАГ).

МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЙРАТИ

Бекобод районидаги «3-«Далварзин» совхози 6-бўлими коллективи юбилей йилида ўз зиммасига олган социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Эндиликда бўлим пахтакорлари 350 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 22 центнер ўрнига 25 центнердан «оқ олтин» етказиб бериш учун астойдил курашмоқдалар. Бўлимда қишки ишлар авж олдириб юборилди. Ариқ-зовурлар тозаланмоқда. Маҳаллий ўғит ташиб чиқарилаётир.

Механизаторлар қисқа вақт ичида бу ердаги ҳайдов ва чопиқ тракторларининг ҳаммасини ремонтдан чиқариб қўйдилар. Сеялкалар ремонти ҳам тамомланай деб қолди. Бороналар созланиб барвақт мойлаб қўйилди. Ремонтда актив қатнашаётган А. Хўжанов, У. Рисбоев, Ў. Умаров каби механизаторлар кундалик топшириқни 1,5 баравардан ошириб адо этмоқдалар.

А. ЭГАМҚУЛОВ.

РЕМОНТ ЖАДАЛ

Устахонамиз ишчилари меҳнат интизомини мустаҳкамлаб, иш унумини тобора оширмоқдалар. Ҳар бир механизатор, слесарь бугун кечагидан унумлироқ меҳнат қилишга ҳаракат қиляпти. Биз райондаги колхоз ва совхозлар ихтиёридаги 417 та турли хил қишлоқ хўжалиги машиналарини ремонт қилишни ўз зиммамизга олганмиз. Ҳозир бу агрегатларнинг кўпчилиги ремонтдан чиқарилиб, хўжаликларга жўнатилди.

Жойлардаги устахоналар ҳам ремонт ишларида фаол қатнашмоқдалар. Механизаторлар устахона ишчилари билан ҳамжиҳатликда ишлаб ҳар бир агрегатни сифатли ремонтдан чиқариб қўймоқдалар. Бу ўринда К. Самсоненко, Е. Лазеров, С. Жафаров, А. Йўлдошев каби слесарларимизнинг хизматини алоҳида қайд қилиш керак. Улар кундалик топшириқни 120-130 процентдан адо этишмоқда.

Биз қишлоқ хўжалиги машиналари ремонтини жадаллаштириш билан кўкламни беками-кўст кутиб оламиз.

Р. ЭРГАШЕВ,
«Узсельхозтехника» бирлашмаси Орджоникидзе район устахонасининг бош инженери.

ПАХТАНИ ҚУРИТАДИГАН ВА ТОЗАЛАЙДИГАН ЦЕХ

Алимкент пахта заводида кучли қуритиш-тозалаш цехи ишга туширилди. Цех машинада терилган 150—200 тонна пахтани бир кеча-кундузда қуритиши ва тозалаши мумкин. Оққўрғон пахта заводида ҳам худди шундай цех фойдаланишга топширилди.

Ҳозир Пискент заводида шундай янги цех қурилмоқда. Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли 6-қурилиш трестининг биринчи кўчма механизациялашган колоннаси коллективи шу йилнинг иккинчи кварталида цехни фойдаланишга топширишга қарор қилди.

(ЎзТАГ).

ҚОЛОҚЛИКДАН ИЛҒОРЛИККА

«Гулистон» колхози яқин-яқинларгача Оққўргондаги энг қолоқ хўжаликлардан бири эди. Колхознинг асосий тармоқлари бўлган пахтачилик ва канопчиликдан келадиган даромад хўжалик қудратини ошириш имкониятини бермасди. Чунки қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш бўйича бериладиган йиллик планлар деярли ҳамма турлар бўйича бажарилмасди. Пахта ва каноп пояси ҳосилдорлиги ниҳоятда пасайиб кетган эди. Авваллари етакчи тармоқ бўлиб келган чорвачилик ҳам зарар келтирадиган соҳага айланиб қолганди.

Хўжалик коммунистларининг олдида колхозни қолоқликдан олиб чиқиш, қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кескин кўпайтириш, давлатдан олинган қарзларни узиш вазифаси турарди. Юбилей йилида колхоз коммунист ва комсомоллари хўжалик экономикасини юксалтириш йўлида бирмунча қимматли ишларни амалга оширдилар.

Ишни кадрлар ҳал қилади. Шуни ҳисобга олган колхоз активлари қишлоқ хўжалигининг барча соҳасидаги қолоқлик сирларини аниқладилар. Лубкорлар бир неча йилдан буён планни бажаролмай, доғда қолган эдилар. Ўтган йили канопчилик бригадалари ишбилармон кадрлар билан мустаҳкамланди. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, ҳар бир қарич майдондан самарали фойдаланиш мақсадида захкаш ерларнинг суви қочирилди, кам ҳосилли ерларга кўпроқ маҳаллий ва минерал ўғитлар солинди. Механизатор кадрларнинг малакаси оширилди. Звеноларга тажрибали механизаторлар бошлиқ қилиб тайинланди. Дала ишларини ташкил этишнинг тахтача усули пахтачиликда ҳам, канопчиликда ҳам қўлланилди. Ишчи кучлари, техника ва ўғитдан тўғри фойдаланилди.

Буларнинг ҳаммаси хўжалик ишларини сезиларли даражада юриштириб юборди. Юбилей йилида эришилган натижалар қувончли бўлди. Каноп ўрим-йиғимида янги «ЛС» агрегатларидан унумли фойдаланилганлиги туфайли бу иш узоққа чўзилмади. Колхоз каноп тайёрлаш планини районда биринчи бўлиб бажарди. Илгарилари гектар бошига атиги 85-95 центнердан каноп пояси олинган бўлса, ўтган йили 630 гектар каноп майдонининг ҳар гектаридан plandаги 115 ўрнига 125 центнердан аъло сифатли хом ашё йиғиштириб олинди.

Хўжалик пахтакорлари ҳосилдорликни 26 центнерга етказдилар. Бу пландагидан 5 центнер кўп демакдир. Колхоз экономикаси ҳам юксалди. Ўтган йили хўжалик 1 миллион 600 минг сўм даромад қилди. Шундай қилиб, колхозчиларнинг ғайрат-шижоати, коммунист ва комсомолларнинг ташаббускорлиги туфайли бу колхоз қолоқликдан чиқди.

Колхоз меҳнаткашлари беш йиллик планни барвақт бажариш ва В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида бу йил тағин ҳам юксакроқ марраларни кўзлаб иш тутмоқдалар. Баҳорги экиш кампаниясига ҳар тарафлама қизғин тайёргарлик кўриляпти. Техника ремонти тугалланиш арафасида турибди. Ариқ-зовурлар жадаллик билан тозаланмоқда, дала бошларига кўплаб маҳаллий ўғит ташиб чиқарилмоқда. Деҳқонлар бу йил пахта ҳосилдорлигини 30 центнерга, каноп ҳосилдорлигини 140 центнерга етказиш мажбуриятини олишди.

Ҳ. АБДУЛЛАЕВ.

ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМСОМОЛ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Доҳиймиз В. И. Ленин Россия Коммунистик Ёшлар Союзининг 1920 йил октябрида бўлган III съездида ёшларга мурожаат қилиб, «Сиз Коммунистик жамият қуришингиз керак» деган эди.

Доҳиймиз томонидан комсомол-ёшлар олдига қўйилган бу вазифа эндиликда муваффақиятли бажарилмоқда. Комсомол авлоди зафарларга бой шонли йўлларни босиб ўтди. Қалби олов йигит-қизларимиз саноат ва қурилишда, фан ва маданиятда—барча соҳада ажойиб ғайрат ва шижоат кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Тошкент шаҳар комсомол конференциясида ҳисобот доклади қилган шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари **Э. Умаров** комсомолларнинг сўнгги икки йил давомида амалга оширган улкан ишлари ҳақида ҳикоя қилиб берди.

Комсомол-ёшларимиз сўнгги йилларда ажойиб ютуқларни қўлга киритдилар. Айниқса юбилей йилида улар жасорат кўрсатиб меҳнат қилдилар. «Таштекстильмаш» заводининг М. Қулибоев ва А. Кротов ўртоқлар бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари «Октябрнинг 50 йиллиги» номи учун кураш ташаббусини бошлаб бердилар. Трактор-йиғув заводининг ёшлари эса мажбуриятга қўшимча равишда 12 та тракторни йиғиб қишлоқларга жўнатдилар. Тежамкорлик соҳасида ҳам комсомоллар ўзларини кўрсатдилар, «Ташкенткабель» заводи ёшлари ўтган йили 450 минг сўмлик, «Ташсельмаш» заводи ёшлари 70 минг сўмлик маблағни тежаб қолдилар.

Докладчи ва музокарага чиққан ўртоқлар ютуқлар билан бир қаторда йўл қўйилаётган камчиликларни ҳам алоҳида уқдирдилар. Электротехника заводи комсомол комитетининг секретари **В. Осипов,** Куйбишев район комсомол комитетининг секретари **Б. Бекмирзаев,** Низомий номидаги педагогика институти комсомол комитетининг секретари **М. Ғуломова** ва бошқа ўртоқлар ёшларни ватанпарварлик, меҳнатга коммунистик муносабат руҳида тарбиялаш масалаларига алоҳида эътибор берилиши лозимлигини уқдирдилар. Комсомоллар ишлаб чиқаришда ҳам, тарбия ва маданиятда ҳам барчага ўрнак бўлмоқлари лозим.

Конференция ишида Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари **С. Р. Расулов,** ВЛКСМ Марказий Комитетининг масъул ташкилотчиси **Ю. Ф. Анисимов,** Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари **Р. Х. Абдуллаева** ва бошқа ўртоқлар иштирок этдилар.

* * *

Бўлиб ўтган пленумда **Э. Умаров** Тошкент шаҳар комсомол комитетининг биринчи секретари, **Г. Стешенко, Л. Сандова, С. Кудрявцев** ўртоқлар шаҳар комсомол комитетининг секретарлари қилиб сайландилар.

ТЕХНИКАНИ ШАЙЛАМОҚДАМИЗ

Хўжаликлардаги мавжуд техникани қисқа вақтда сифатли ремонт қилиб, кўклам экиш кампаниясига беками-кўст тайёрлаб қўйиш шу кунлардаги муҳим вазифаларимиздан биридир. Биз механизаторлар билан гаплашиб, уларга бириктиб қўйилган тракторларни, қишлоқ хўжалик машиналарини тез ва сифатли қилиб ремонтдан чиқариб қўйишга қарор қилдик.

Шу билан бирга уларнинг талаб ва эҳтиёжларини қондириш юзасидан ҳам бир қанча зарур тадбирларни амалга оширдик. Шунинг учун ҳам механизаторлар бир-бирларидан қолишмай, ўзларига бириктилган техникани шай қилиб қўйишяпти.

Чопиқ ва ҳайдов тракторларини ремонт қилишни ҳам биринчи бўлиб бошладик. Ҳозиргача кўпгина тракторлар ремонтдан чиқарилиб қўйилди. Звено бошлиги Қорабой Эшмуҳамедов ўтган йили техникадан моҳирлик билан фойдаланиб, ҳар гектар ердан 35 центнердан «оқ олтин» топширган эди. Моҳир механизатор ўзи рулга ўтириб ишлаган машиналарини кўз қорачиғидек сақлади. Улар ремонт талаб қилинмайди. Ремонт учун ажратилган маблағ эса тежаб қолинди.

Бу йил ҳам у ана шундай ишламоқчи. Машиналарнинг иш унумини ошириб, гектарига 40 центнердан пахта топширишга қатъий бел боғлаган. Қорабой кузги ишлар тамом бўлиши биланоқ техника ремонтига киришган эди. Шу сабабли қисқа вақт ичида звенодаги мавжуд техниканинг ҳаммаси ремонтдан чиқарилиб, экишга тахт қилиб қўйилди.

Мамат Турсунов, Жалол Эргашев, Умар Файзуллаев каби механизаторлар ҳам техника ремонтини тезлаштиришда пешқадамлик қилмоқдалар. Илғор звено бошлиқлари бу йил ўтган йилга нисбатан чигитни бир неча кун олдин экиб олишга аҳд қилганлар.

Механизаторларимиз 48 чопиқ тракторидан қирққа яқинини, 35 та сеялкадан 25 тасини ремонтдан чиқардилар. Қолган техника ҳам яқин кунлар ичида тўла ремонт қилиб бўлинади.

Қ. ЙЎЛДОШЕВ,
Янгийўл районидаги Охунбобоев номли колхознинг бош инженери.

ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг коллективи яқинда ажойиб совға олди. Қўли гул бинокорлар замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган янги институт биносини қуриб бердилар. Суратда: институтнинг янги биноси.

М. Нуриддинов фотоси.

ЧЕЛЯБИНСК—ТОШКЕНТ

«Ц—4» ва «Ц—5» кварталларида Челябинск қурувчилари бир йўла 5 та тураржой биноси қурилишини олиб боришяпти. 40 квартирали битта тураржой биноси яқинда қўлдан чиқди.

Қардош қурувчилар Чилонзор массивининг «В—23» кварталида ҳам 260 квартирани муддатидан илгари қуриб беришган эди. Челябинскликлар 280 ўринли болалар боғчаси ва 9 қаватли янги объектни ҳам қуриб беришади. Ҳаммаси бўлиб улар 24 минг 970 квадрат метр майдонда турар-жой биноларини пойтахтимиз аҳолисига ҳадя этишмоқчи.

— Шу кунларда, — дейди прораб Иван Сергеевич Дремлюга, — аҳил коллективимиз В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини муносиб кутиб олиш мақсадида меҳнат вахтасида туриб ишлашяпти. Пешқадамлар қаторида Аркадий Шаргин, Борис Кашканов ўртоқлар бошқараётган пардозловчилар бригадаларини тилга олиш мумкин. Улар кунлик топшириқларини 150—160 процентдан адо этишяпти.

А. КИМ.

ЯНГИЛИК САМАРАСИ

Гипсолит ажратгичлар қурилишга жуда асқотадиган нарса. Оҳангарондаги 3-қурилиш бошқармасида турар-жой бинолари учун ана шундай материаллар тайёрлайдиган установка қуриб битказилди.

У сменада турли ҳажмдаги ажратгичлар тайёрлаб бера олади. Эндиликда кўп миқдордаги пишиқ ғиштларни тежаш, меҳнат унумдорлигини ошириш имконияти яратилди. Дастлабки ҳисобларга кўра, гипсолит ажратгичлар йилига ўн минглаб ғиштни иқтисод қилиш имконини беради ки, бу 50 минг сўмдан ортиқ фойда келтиради.

Ҳозир Оҳангарондаги бошқа бир ташкилот — 2-ихтисослашган механизация бошқармасида ишчиларнинг малакасини оширишга алоҳида эътибор берилаётир. Чунки улар гипсолит ажратгичларни қўллаш технологиясини тўла ўзлаштириб олишлари зарур. Шу мақсадда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда ўқиш учун махсус курслар ташкил этилган. Шу кунларда экскаваторчилар, бульдозерчилар, кранчилар, слесарь ва токарлар шу курсларда ўқиб янгиликни жорий этишни ўрганишяпти.

Е. ГОДОВИКОВ.

ТЕЖАМКОРЛАР

5-цехда ишлайдиган 220 дан ортиқ комсомол ва ёшларнинг «ВЛКСМ 50 йиллиги» номини олиш учун кураш ҳаракати бутун фабрика бўйлаб кенг қулоч ёзмоқда. Меҳнат унумдорлигини ошириш, маҳсулот сифатини яхшилаш тадбирлари белгиланмоқда.

— Цехимиздагиларнинг кўпчилиги ёшлар, — дейди цех бошлиғи Леонид Читалин, — уларнинг ўқишини, иш шароитини ҳисобга олиб меҳнатни икки сменада ташкил этдик. Иш вақтини бир соатга қисқартдик. Йўқ, бу тадбир ҳеч қандай зарар келтирмади. Аксинча, ишчилар ўз зиммаларидаги масъулиятини ҳис этиб, иш унумдорлигини оширмоқдалар. Ҳозир пландаги 700 жуфт ўрнига 800 жуфт пойафзал ишлаб чиқарилмоқда. Интизом яхши. Ишга кечикиш ҳоллари бутунлай йўқолган. Комсомол ва ёшларимиздан ташкил топган икки бригада ҳозир кунлик нормаларини 1,5 баравар ошириб бажаришяпти. Смена бошлиқлари Нувазов ва Галинскийлар ҳам ёшлар ғайратидан мамнун.

Фабрика цехларини айланар эканмиз, ҳамма жойда иштиёқ билан меҳнат қилаётган ишчиларни кўрдик. Уларнинг иши нозиқ, қунт билан ишлашни тақозо этади. Ҳар бир пойафзал қарийб 300 кишининг қўлидан ўтади. Дастгоҳлар гувуллайди.

Корхона ўтган йил апрель ойидан планлаштириш ва иқтисодий рағбатлантиришнинг янги системасига ўтган эди. Тўққиз ой мобайнида бу система афзалликлари намоён бўлди. Унинг самараси ҳаммани хурсанд қиляпти. Шу давр ичида корхона 3,5 миллион сўм фойда кўрди. 45 та янги модель ўзлаштирилди. Тежаб қолинган чармдан пландан ташқари 120 минг жуфт пойафзал ишлаб чиқарилди.

Фабрика енгил саноат корхоналари ичида энг рентабеллиларидан бири ҳисобланади. Ички резервлар ва имкониятлар тинимсиз ишга солинмоқда. Бундан 3-4 йил аввал фабриканинг кўплаб пойафзаллари магазинларда тахланиб ётарди. Эндиликда план товарлар реализациясига қараб тузиладиган бўлди. Бу эса ўз навбатида қорхона маркаси учун курашиш ва маҳсулот сифатини оширишни талаб этади.

Ҳозир ҳар бир ишчи ўз манфаатлари корхона манфаатлари билан чамбарчас боғлиқ эканлигини чуқур ҳис этади. Янги система ишчиларда ташаббускорликни оширяпти, меҳнатга ижодий ёндошишга, тежамкор бўлишга ундаяпти. Масалан, 9 ой ичида фабрика рационализаторлари 113 та таклиф киритдилар. Уларнинг кўпи ишлаб чиқаришга жорий этилиб, 110 минг сўмдан ортиқ маблағ тежаб қолинди. Рационализаторларнинг сони эса кун сайин ортмоқда. Фабрикада 150 дан ортиқ ижодкор рационализатор ишчи-ёшлар бор.

Пойтахтимиздаги 1-пойафзал фабрикасининг меҳнатсевар коллективи беш йилликнинг учинчи йили топшириқларини муддатидан илгари адо этиш учун ғайратга ғайрат қўшиб фидокорлик кўрсатишяпти.

Ҳ. СОДИҚОВ.

В. И. ЛЕНИН ТУҒИЛГАН КУННИНГ 100 ЙИЛЛИГИ ОЛДИДАН

ДОҲИЙГА ЎРНАТИЛГАН БИРИНЧИ ҲАЙКАЛЛАР

Баъзан кичик бир сабаб билан катта воқеанинг гувоҳи бўласан. киши! Бу сафар ҳам шундай бўлди.

Тошкент Давлат университети асосий кутубхонаси ҳузурида ташкил этилган Ўзбекистон тарихини ўрганиш тўгарагининг машғулотига кўп киши тўпланди. Тўгарак аъзолари Ю. Глассnúmнинг суҳбатини тинглашга ошиқишарди. Ахир, бугунги суҳбат жуда қизиқ мавзуга бағишланган эди-да!

«Ўзбекистонда доҳий Ленинга ўрнатилган биринчи ҳайкаллар» деган суҳбат кутилганидан ҳам зиёда бўлди. Ўқитувчи жуда қизиқ тарихий воқеаларни ҳикоя қилиб берди. Булар ҳақида тўпланган тарихий ҳужжатларни намойиш қилиб кўрсатди.

— Доҳий Ленин вафотидан сўнг кўп ўтмай бу улуғ сиймога жойларда ҳайкаллар ўрнатила бошланди, — деб сўзида давом этди ўқитувчи. — Сизга айтсам, Лениннинг Тошкентдаги дастлабки ҳайкалларидан бири мактаб ўқувчилари ташаббуси билан қад кўтарганди. Пойтахтнинг Гоголь кўчасига кираверишдаги мактабнинг ўқувчилари ўз кучлари билан Ильич бюсти учун маблағ тўпладилар ҳамда постамент қурдилар.

Митинг очилиши катта байрамга айланиб кетди. Бу ҳаяжонли дақиқаларда пионерлар доҳий Ленин иши учун ҳамиша тайёр бўлишга тантанали ваъда бердилар.

Ўша кунлари Тошкентдаги Октябрь революцияси номидаги тепловоз-вагон ремонти заводи ишчилари ҳам ибратли ишга қўл уришган эди. Корхонада ўтказилган ленинча шанбаликларга кўп ишчи қатнашди. Шанбаликларда заводнинг марказий майдончасида ҳайкал учун постамент қурилди. Кўп ўтмай бу ерда Ильичга ўрнатилган скульптура ҳам қад кўтарди.

Хоразмда доҳий Ленинга ўрнатилган ҳайкал ҳам ўз тарихига эга. В. И. Ленин вафотидан сўнг Хоразмдан москвалик скульпторларга алоҳида буюртма берилди. Бу илтимос бажонидил адо этилди. Москвадан келтирилган ҳайкал мармардан ишланди. Ҳайкал ўзига хос салобатга эга эди. Уни атоқли совет скульптори С. Меркуров яратди.

Улуғ Октябрь революциясининг шонли 7 йиллиги Самарқандда ҳам катта тантанага айланиб кетди. Қадимий шаҳарнинг вокзал майдонида ўша куни Ильичга ўрнатилган ҳайкал тантанали равишда очилди.

Республикамизнинг бошқа бир қатор районларида ҳам Ленин ҳайкалларининг очилиши маросими бўлди.

Университет ўқитувчиси Ю. Гласс яқинда ана шу тарихий воқеаларга оид қимматли коллекция тўплади. Унда Ленинга ўрнатилган биринчи ҳайкал ва бюстлар ҳақида ҳикоя қилувчи ҳужжатлар ва фотосуратлар бор. Коллекция ўзбек халқининг доҳийга бўлган чексиз меҳри ифодаси сифатида эъзозланиб сақланмоқда.

А. АБДУВАЛИЕВ.

ТОШКЕНТ политехника институтининг архитектура бўлимида бўлажак меъморларга Шарқ архитектураси безаклари юзасидан ҳам кенг тушунчалар бериб борилмоқда. Суратда: атоқли рассом, Давлат мукофотининг лауреати Чингиз Аҳмаров 5-курс студентлари билан Шарқ архитектураси бўйича машғулот ўтказмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

БУНЁДКОР ҚЎЛЛАР

Қўли гул қурувчилар ойданойга баракали ютуқларни қўлга киритишяпти. Буларнинг ҳиммат ва ташаббускорликлари билан кўплаб кўркам бинолар тобора бўй чўзмоқда.

«Крупнопанельжилстрой» трестининг 2-бошқармасига қарашли ўртоқ А. Нагорний бошчилик қилаётган комплекс бригада аъзолари қисқа вақт мобайнида кўпгина биноларни фойдаланишга топширдилар. Шу кунларда улар Чилонзор массивининг 17-кварталида 140 ўринли болалар боғчаси биносини пардозловчиларга топшириб, ҳар бири 70 квартирали иккита беш қаватли турар-жой биноси қурилишини бошлаб юбордилар.

Бригада аъзоларининг ойлик планларни 150—160 процентдан адо этаётгани кўпчиликни хурсанд қилмоқда. Қурилиш ишлари суръатини кун сайин ошираборищ натижасида январь ойида кўзда тутилган 16 минг сўмлик ўрнига 25 минг сўмлик ҳажмида иш бажарилди.

Арматурачи Алексей Свечинский, бетончи Маъруфжон Эргашев, Виктор Оленин, монтажчи Евгений Агеев ва бошқа кўплаб азаматлар смена топшириқларини 190 процент ва ҳатто ундан ҳам ошириб адо этишяпти.

Шунингдек, 153-қурилиш трестига қарашли 12-бошқарманинг В. Зиначенко раҳбарлик қилаётган бригадаси ишлари ҳам тақдирга лойиқ, 22 сувоқчидан ташкил топган бу аҳил коллектив ойлиқ планни муттасил 2—2,5 ҳиссадан ошириб бажараётир. Улар 17-кварталда 280 болага мўлжаллаган 63-боғча биносининг пардозлаш ишларини олиб боришяпти. Мавжуд бинони март ойида фойдаланишга топшириш кўзда тутилган эди. Сергайрат коллектив объектни шу ойда сифатли қўлдан чиқармоқда.

Шуниси қувончлики, пардозловчилар ҳар бир уйдан камида 3—4 минг сўмлик қурилиш материалларини тежаб қолиш шиори асосида ишламоқдалар.

Бунга муваффақ бўлишяпти ҳам. Бу соҳада Турсун Ашуров, Федор Кличков, Николай Тарасовлар бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

И. ОБЛОЁРОВ.

Қишнинг совуқ изғиринли кунларида ҳам пойтахтимизда қурилиш ишлари жадаллик билан олиб борилмоқда. Шаҳримиз жамоли кундан-кунга гўзаллашмоқда. 159-қурилиш трестининг 9-бошқармаси ҳамда 11-қурилиш трестининг 2-бошқармасининг бинокорлари Тошкент гидрометереология бошқармаси хизматчилари учун тўраржой бинолари ва Охунбобоев номли майдонда тўрт қаватли универсал магазини биноларини бунёд этишмоқда. Суратларда: (юқорида, чапдан ўнгга) қурилишда пешқадамлик қилаётган пайвандчилардан А. Чуйков, Ю. Малетин, В. Оришченко, М. Бердибеков ўртоқлар. (Ўнгда) Уста ғишт терувчилардан Х. Ширинов ва М. Мадумаровларни кўриб турибсиз.

А. Тўраев ва М. Нуриддинов фотолари.

БУРЧГА САДОҚАТ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Сиз улар билан ҳар куни учрашасиз. Бири чорраҳада туриб транспорт ҳаракатини бошқаради, бири жамоатчилик жойларида тартиб-қоидани сақлайди, яна бири қаердадир постда сергак туради... Энди пайқагандирсиз, гап милиция ходимлари тўғрисида бораяпти.

Дарҳақиқат, совет милициясининг хизмати ва фаолияти кўп қирралидир. Милиция совет кишиларининг тинч меҳнатини қўриқлашдек фахрли вахтада туриб қийин, шу билан бирга шарафли бурчни ўтайди.

У ҳаммавақт омма орасида бўлади, омманинг хизматига тайёр туради. Шу туфайли ҳам милиционерларимиз саводхон, маданий, билимдон кишилар бўлиши керак. Тошкент шаҳар ижроия комитети милиция бошқармаси раҳбарлиги ва партия комитети ўз ишида доимо ана шунга амал қилишга интилмоқда. Биз милиция ходимларининг ўз сиёсий ва махсус билимларини бойитиб, ҳозирги замон оператив техникасини мукаммал эгаллаб, кундалик ишларида маҳоратларини ошириб боришлари учун қатор тадбирларни амалга оширмоқдамиз. Ана шу мақсадда ходимларнинг олий ва махсус билим юртларига, ўрта мактабларга кириб ўқишларига катта эътибор берилади. Шуни айтиш кифояки, бизда бошлиқ бўлган ва раҳбарлик қилувчи милиция ходимларининг кўпчилиги олий ва ўрта маълумотга эга. Бошқармадаги оддий милиционерлар ва бошлиқларнинг ярмидан кўпроғини эса коммунист ва комсомоллар ташкил этади. Тошкент милицияси ветеранлари ҳам бизнинг партия ташкилотимиз ҳисобида турадилар. Улар бой тажрибаларни ёшларга ўргатадилар. Уларнинг кўмагида биз партиявий, тарбиявий, оммавий сиёсий ишларнинг турли хил формаларидан фойдаланмоқдамиз.

«Ҳамма коммунист милиционерлар — хизмат аълочилари бўлиши керак!» Бу шиор оператив хизмат фаолиятини тобора яхшилашда катта роль ўйнамоқда. Коммунист милиционерларимиз халқ хизматини ўташда доим активлик, авангардлик кўрсатадилар.

Коммунистларнинг сиёсий активлиги ва онглилигининг кун сайин ўсиб бораётганлиги партия ташкилотларида омма билан ишлашнинг янги-янги услуб ва методларнинг юзага чиқишига ёрдам бераётир. Бу соҳадаги илғор иш тажрибаларини доимо ўрганиб борамиз ва уни бўлинмалар ўртасида кенг ёйиш учун ҳаракат қиламиз.

Жумладан, Бошқарма партия комитети «Сенинг партиявий топшириғинг» темасида биринчи марта социал тадқиқот ўтказишни тажриба қилиб кўрди. Бу муҳим тадбирни амалга оширишда барча коммунистлар иштирок этдилар. Тадқиқот натижаларини эринмай ўргандик, умумлаштирдик ва шу асосда партия мажлисини ўтказдик. Бу мажлисда кимларнинг партия топшириғига қандай муносабатда бўлаётганлигини, кимлар ўз бурчини яхши ўтамасдан келаётганлигини билиб олдик. Шунингдек, бу тадбирнинг амалга оширилиши қайси ташкилотларда коммунистларнинг кучидан тўла фойдаланилмаётганлигини билиб олишга ҳам ёрдам берди.

Биз Коллегия ва Бошқарма партия комитетининг қўшма мажлисларини ўтказишни ҳам тажриба қилиб кўрдик. Бу қўшма мажлисларда коллективимиз фаолиятига тааллуқли бўлган актуал масалалар кўрилди. Масалан, «Юбилей йилини муносиб якунлашда коммунистлар, комсомоллар ва бошқарманинг барча шахсий состави органлари ва бўлинмаларининг вазифалари», «КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини пропаганда қилиш» сингари масалаларнинг муҳокама қилиниши партиявий-сиёсий ва ташкилий ишларни ҳар тарафлама жонлантириб юборишда катта восита бўлди. Биз бу соҳадаги тажрибамизни бундан кейин ҳам давом эттирамиз.

Партиянинг бутун ҳаёти унинг муваффақияти бошланғич партия ташкилотларининг фаолиятида ўз аксини топади. Халқнинг, партиянинг мулкига айланадиган энг яхши анъаналар, янгиликлар ва тажрибалар бошланғич партия ташкилотларида юзага келади.

Ана шуни ҳисобга олиб биз бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятини тинмай ошириб бориш учун курашмоқдамиз. Ҳар бир тадбирни амалга оширишда уларнинг кучига таянмоқдамиз. Натижада ишимизда кўпгина янгиликлар содир бўлаётир. Биз Киров район партия комитети билан келишган ҳолда партия комитети ҳузурида биринчи марта партия активи мактабини ташкил этдик. Бу мактабда олдиндан тайёрлаб қўйилган программа асосида бир йил давомида барча бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари ўқиб чиқишди. Машғулотларни Тошкент шаҳар партия комитети, Киров район партия комитети ходимлари ва Бошқарма раҳбарлари олиб бордилар. Партия активи мактаби партия ташкилотларининг ишини яхшилаш ва коммунистларнинг авангардлик ролини оширишда катта роль ўйнади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитети V пленуми партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари олдига партия группалари ишини тубдан яхшилаш ва коллектив ҳаётига тааллуқли бўлган масалаларни ҳал қилишда уларнинг ролини кўтариш вазифасини қўйди. Партия ходими зарур билимларга эга бўлмасдан туриб бу вазифани муваффақиятли бажараолмайди. Шунинг учун ҳам партия комитети Киров район партия комитети билан келишиб парторглар учун яна бир махсус мактаб ташкил этди. Ҳеч шубҳасиз, бу мактабда машғулотларнинг сифатли ва намунали йўлга қўйилиши партия группалари фаолиятини кучайтиради.

Милиция бошқармаси шунингдек, милиция органларида мусобақанинг турли формаларини жорий қилишда ҳам ташаббускорлик кўрсатмоқда. Ҳозирги кунда «Ватан, бизнинг 4 соатимиз сенинг хизматингга» шиори остида бошланган ташаббус кенг қулоч ёйди. Бу ташаббуснинг моҳияти шундан иборатки, ҳар бир милиция ходими ҳафтада бир марта ўзининг ишдан ташқари 4 соат вақтини жанговар постда хизмат қилишга бағишлайди. Бу тадбир милиция ходимининг масъулиятини кўтариш, уни халқ олдидаги бурчи ва садоқатини шараф билан бажаришга даъват этади.

Партия комитети амалга оширган тадбирлар натижасида аълочи коллективлар сони кўпайиб бораяпти. Ҳозирги пайтда бизда 15 та экипаж, 7 взвод ва 6 та бўлим аълочи коллектив ҳисобланади. Шуни айтиш кераккн, милиция бошқармаси адреслар бюроси коллективи республика милиция бўлинмалари ўртасида биринчи бўлиб коммунистик меҳнат коллективи деган юксак номни олишга сазовор бўлмоқда.

Биз юқорида милициянинг кучи — унинг халқ билан ҳамкорлигида деб айтган эдик. Бу ҳаммага маълум ҳақиқат. Ҳозирги пайтда Тошкентда 480 халқ дружиналари бор бўлиб, улар 17.500 га яқин кишини бирлаштирган. Дружиначиларнинг жанговар ишида милиция ходимлари доимо ҳамроҳ бўлиб келмоқдалар. Бу соҳада ҳам янги-янги ташаббуслар юзага келмоқда. Масалан, Ленин районида кўчаларда патруллик қилиш учун айрим кўнгилли халқ дружиначилари эмас, балки илгаридан тузиб қўйилган графикка асосан корхона ва ишлаб чиқариш муассасаларининг алоҳида коллективлари чиқадилар. Бу иш милиция бошқармамиз коммунистларининг таклифи ва ташаббуси билан амалга оширилди. Ҳозир биз Ленин район милиция бўлими иш тажрибасини шаҳардаги бошқа коллективлар ўртасида ҳам кенг ёйиш учун курашмоқдамиз.

Ўзбекистон республикаси пойтахти жамоат тартибини сақлаш органларининг ходимлари юбилей йилини муваффақиятли якунлашда халқимизга қўлларидан келган ёрдамни аямадилар. Бу соҳада анча муваффақиятларга эришилди. Шу кунларда эса янги ташаббусни бошладик. Киров район милиция бўлими партия ташкилоти ва шахсий состави ташаббуси билан барча бўлинмаларда В. И. Лениннинг туғилганига 100 йил тўладиган кунни муносиб кутиб олиш юзасидан социалистик мусобақа қизитиб юборилди. Бу соҳада ҳар бир коллектив ўз зиммасига конкрет мажбуриятлар олди. Улар бу мажбуриятларни шараф билан бажариш учун барча тадбирларни кўрадилар.

Милиция ходимининг сермазмун, кўп қиррали, қайноқ ҳаёти ва меҳнати давомида кўплаб илғорлар пайдо бўлмоқда. Халқ, Ватан жамоат тартибини сақлаш соҳасида фидокорлик кўрсатиб хизмат қилаётган милиция ходимларининг ишига юксак баҳо бераётир. Яқинда бошқармамиз милиция ходимларидан кўпчилиги юксак давлат мукофотларини олишга сазовор бўлди. Буларнинг кўпчилиги коммунистлардир. Масалан, мотооператив полкининг милиция старшинаси Тўрахўжа Ортиқхўжаев Ленин ордени билан тақдирланди. Партиявий топшириққа доимо садоқат билан муносабатда бўладиган бу милиция ходими ўз коллективи ўртасида катта ҳурмат ва обрўга эга. Тўрахўжа Ортиқхўжаев жиноятчилар учун шафқатсиздир. Шу йилнинг ўзида у кўпгина майда безорилар, ўғриларни фош қилди. У ёшларни жиноят йўлидан қайтариш соҳасида ҳам катта тарбиявий ишлар олиб боради. Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланганлар орасида Фрунзе район милиция бўлимининг бошлиғи Тўхтасин Ризақулов бор. У район партия комитетининг аъзоси, меҳнаткашлар депутатлари район Советининг депутати сифатида ҳам катта ташкилотчилик ва жамоат ишларини олиб бораяпти. Ахир, бундан 17 йил илгари у оддий милиционер сифатида хизмат қила бошлаган эди. Эндиликда эса у бошқараётган милиция бўлими шаҳардаги энг яхши коллективлардан ҳисобланади. Бу бўлим сурункасига икки йилдан буён Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитетининг Кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлмоқда.

Октябрь район милиция бўлимининг ходими милиционер Абдусалом Таваккалов, Чилонзор район милиция бўлимининг бошлиғи Ю. Н. Арзуманов, Ленин район милиция бўлими ходими милиция старшинаси Гасан Маниев, милиция бошқармаси кадрлар бўлимининг ходими майор Маннноп Қосимов, паспорт бўлимининг инспектори Р. С. Маркелова ва бошқалар ҳам орден ва медаллар билан мукофотландилар. Коммунист — милиционерлар бу юксак мукофотга жавобан янада аъло даражада хизмат қилишга сўз бердилар.

Бизнинг жанговар, ғоявий чиниққан партия ташкилотимиз пойтахтимизда намунали жамоат тартибини сақлаш, ҳар қандай жиноятчиликка қарши курашни кучайтиришдек шарафли вазифани муваффақиятли бажариш учун кучғайратини аямайди.

А. АРТЕМЬЕВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети милиция бошқармаси партия комитетининг секретари.

И. АЛИМОВ,
методик кабинет бошлиғи.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙЛАБ

ПАРРАНДА ФАБРИКАСИНИНГ АСОСИЙ ЦЕХИ

ГУЛИСТОН, Гулистон парранда наслчилик совхозининг территориясида 100 минг товуқ боқишга мўлжалланган янги паррандахона пойдевори қурилди. Бу ерда республикамизда зотдор товуқлар кўпайтириш учун тухум етиштирадиган энг йирик совхоз комплексининг асосий цехи бўлади. Товуқ боқиш ва тухум йиғишдаги барча процесслар механизациялаштириладиган ва автоматлаштириладиган паррандахонадан ташқари, кучли инкубатор станцияси, жўжа фермаси, қушхона ва бошқа ишлаб чиқариш бинолари қурила бошлайди.

Республикамизнинг барча паррандачилик хўжаликларини тухум билан таъминлайдиган бу янги совхоз беш йиллик охирида дастлабки маҳсулот бера бошлайди. Совхоз йилига 8 миллионтадан ошиқ — ҳозиргидан қарийб икки баравар кўп тухум тайёрлайди.

ҚЎҚОН АДАБИЕТШУНОСИ ЯНГИ ҚЎЛЁЗМА ТЎПЛАМ ТОПДИ

ҚЎҚОН. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Ғафур Ғулом номли Қўқон адабиёт музейининг илмий ходими Аҳмаджон Мадаминов ўн тўққизинчи асрнинг иккинчи ярми ва йигирманчи асрнинг бошларида Қўқонда яшаган ўзбек шоири Муҳаний Ҳусайнқул асарларининг қўлёзма тўпламини топди.

Муқимийга замондош бўлган демократик руҳдаги шоир ва таржимоннинг ижоди тўғрисида шу вақтгача кўп нарса маълум эмас эди. Топилган девондаги асарлар зўр шеърий маҳорат ва равон тил билан ёзилган.

Бу тўпламнинг топилиши олимларимизнинг кўпгина ўзбек шоирлари ватани бўлмиш Қўқон адабиёти тарихида яна бир саҳифа очишларига имконият туғдиради.

(ЎзТАГ).

БУ КОЛХОЗ НЕГА ОҚСАБ ҚОЛДИ

Юбилей йили совет кишилари ҳаётида катта зафарлар йили бўлди. 1967 йил хўжаликнинг барча соҳаларида ажойиб ютуқлар билан якунланди. Ҳар бир меҳнаткаш, коллектив, хўжалик ва районлар умумхалқ зафарига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшишга ҳаракат қилди.

Лекин, Бекобод районидаги «Коммунизм» колхози фаолияти ҳақида гап кетар экан, бундай деб бўлмайди. Колхозда ўтган йили 750 гектар ерга чигит экилди. Ҳар бир гектар ердан эса планда кўрсатилган 20 центнер ўрнига 17.6 центнердан ҳосил етиштирилди, холос. Пахта тайёрлаш бўйича йиллик давлат плани атиги 88,2 процент қилиб адо этилди.

Хўш, бундай қолоқликнинг сабаби нимада? «Оқ олтин» етиштиришни кўпайтиришдек масъулиятли ишга нима учун совуққонлик билан қаралди?

Яқинда «Коммунизм» колхозида ҳисобот-сайлов йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилишда сўзга чиққан нотиқлар хўжалик фаолиятида йўл қўйилган камчиликлар ҳақида батафсил гапирдилар.

Колхоздаги 11 та участка ва звенолар ичида фақат биттаси йиллик планни ва социалистик мажбуриятини бажарди, холос. Қолганлари эса мавсум бошидан бошлабоқ ўз ишларида пала-партишликларга йўл қўйганлиги учун ўз ваъдалари устидан чиқолмадилар.

Энг аввало, колхозда пахта тайёрлаш планининг бажарилмай қолишига сабаб, 1967 йил ҳосили учун пухта замин яратилмаганлигидир. Кузги шудгорлаш, қишки дала ишлари сифатсиз олиб борилди. Далага маҳаллий ўғит чиқариш, ер текислаш, суғориш шохобчаларини тартибга келтириш ишларига аҳамият берилмади. Шудгор сифатсиз ўтказилди, пахта майдонлари серкесак бўлиб қолди. Шу боисдан баҳорги экиш кампаниясини ўтказишда ғоят катта қийинчиликларга дуч келинди.

Кўчатлар униб чиққач уларнинг парвариши сифатсиз бўлди. Чигитни ундириб олиш ва ғўзага ишлов бериш ишлари эса 37 кунга чўзилиб кетди. Таққослаб кўринг: 1966 йилда чигит экиш 20 апрелда, ундириб олиш эса 7 майда тугатилган эди, 1967 йилда эса чигит экиш 20 апрелда, уни ундириб олиш 24 майдагина тугалланди.

Ғўза қатор ораларига ишлов беришда ҳам қатор хатоларга йўл қўйилди. Баъзи бир участка ва звеноларда ернинг қаттиқ бўлишига қарамай, эгат ташлаб сув қўйиш ҳоллари содир бўлди. Бундан ташқари, қишлоқ хўжалигида илғор усул ҳисобланган тахтача усулига эътибор берилмади. Шундай қилиб, колхозда пахта тайёрлаш йиллик плани бажарилмай қолди.

Колхозда фақат пахтачилик эмас, бошқа соҳалар ҳам оқсай бошлади. Чорвачиликни ривожлантириш ёмон йўлга қўйилганлиги сабабли, бу соҳада ҳам йиллик планлар бажарилмади. План бўйича колхозда 487 бош қорамол бўлиши керак эди. Ҳозир эса уларнинг сони 450 бош бўлиб, план 93.6 процентда қолиб кетди. Чорва молларй зотларини яхшилаш ва уларнинг маҳсулдорлигини ошириш борасида ҳам деярли ҳеч қандай тадбирлар амалга оширилмади. Чорвачиликни механизациялаштириш ҳақида эса гап юритмаса ҳам бўлади.

Шунча камчиликлар содир бўлган экан, колхоз раҳбарлари нима учун ташвишланмадилар? Бу камчиликлар ўз-ўзидан барҳам топиб кетади, деб ўйлашган бўлсалар керак-да. Раҳбарлар ношуд бўлгани учун ишлар орқага кетди.

Колхозда ўтган йили ҳаммаси бўлиб 114849 сўмлик фойда кўрилиши планлаштирилган эди. Бу кўрсаткич ҳам кўнгилдагидек бажарилмади. Маҳсулот таннархини камайтириш бўйича зарур тадбирлар амалга оширилмади. Мисолларга мурожаат қилайлик. Бир центнер пахта етиштириш учун планда кўрсатилган 32 сўм 18 тийин ўрнига 33 сўм сарфланди. Бир центнер дон етиштириш учун 3 сўм 47 тийин ўрнига 13 сўм 98 тийин, бир центнер шоли етиштириш учун 18 сўм 94 тийин ўрнига 24 сўм 76 тийин, бир центнер картошка етиштириш учун 14 сўм 13 тийин ўрнига 41 сўм 30 тийин сарфланди. Колхоз тафтиш комиссиясининг раиси ўртоқ О. Мухторов ўз докладида ана шу камчиликлар ҳақида батафсил тўхталди.

— Юзимиз ерга қараганлигининг сабаби шуки, — деди сўзга чиққан участка механиги ўртоқ М. Оллоёров. — ўтган йили колхозимизда тахтача усулига етарли даражада аҳамият берилмади. Асосий мезон — сифат, деган шиор остида меҳнат қилганимиз йўқ. Натижада ғўзаларимизни ўт босиб кетди. Гектаридан оладиган ҳосил пасайиб кетди.

— Кўп хўжаликларда, — дейди колхоз сувчиси Д. Худоёров, — механизаторлар звенога бошчилик қилган жойларда йиллик планлар ҳар доим ошириб адо этилаётир. 1967 йилда колхозда биронта ҳам механизатор звено бошлиғи қилиб тайинланмади. Ишнинг кўзини биладиган кишилар бўлмагач, деҳқончиликда ҳосилни ошириб бўлмайди.

Сўзга чиққан бошқа ўртоқлар ҳам ўтган йили колхозда юз берган камчиликлар ҳақида куюниб гапирдилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишининг охирида колхоз правлениесининг янги состави сайланди. Колхоз правлениесининг раиси қилиб бир овоздан ўртоқ М. Бегматов сайланди. Шунингдек йиғилишда 1968 йил режалари ҳам белгилаб олинди.

Б. ХУДОЁРОВ,
У. РАҲИМОВ.

МАМЛАКАТЛАР ВА ҚИТЪАЛАРДА

МАЪЛУМОТЛАР МАҚОЛАЛАР ВОҚЕАЛАР

ҚАРДОШ МАМЛАКАТЛАРДА

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИ ЮКСАЛМОҚДА

ГЕРМАНИЯ Демократик Республикасининг қишлоқ хўжалигида маҳсулот етиштириш ғоят тез суръатлар билан ўсиб бормоқда. Германия Демократик Республикасидаги қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари ва халқ имениялари 1967 йилда қишлоқ хўжалик экинларининг энг муҳим турларидан рекордли ҳосил етиштиришга муваффақ бўлдилар. Республика қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 31 центнерга яқин дон, 320 центнердан ортиқ лавлаги ва 205 центнердан картошка ҳосили олдилар. Кўпгина қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативлари мамлакат бўйлаб ўртача кўрсаткичлардан анча ўзиб кетишди. «Молау» қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативи гектаридан 62 центнер кузги буғдой олди. «Карлов» қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш кооперативининг аъзолари картошкадан рекордли ҳосил — гектар бошига 480 центнер картошка етиштиришга муваффақ бўлдилар.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштириш 1966 йилдагига нисбатан 4,6 процент кўпайди. Тухум етиштириш плани ошириб бажарилди. Соғиб олинган сут миқдори ортди. 1967 йилда ҳар бир сигирдан ўрта ҳисобда 3166 килограмм, яъни 1966 йилдагига нисбатан 76 килограмм ортиқ сут соғиб олинди.

1967 йилда республика қишлоқ хўжалигининг моддий техника базасини кенгайтириш ва модернизация қилиш ишлари давом эттирилди.

СТАТИСТИКА БОШҚАРМАСИНИНГ АХБОРОТИ

ПОЛЬША Халқ Республикасининг бош статистика бошқармаси 1967 йилда мамлакат халқ хўжалигини ривожлантириш планининг бажарилиши тўғрисидаги ахборотни эълон қилди.

Саноат товар маҳсулот ишлаб чиқариш планини 101,8 процент бажариб, ялпи маҳсулот 7,5 процент ортди, ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқариш 9 процент, истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш эса 4,8 процент кўпайди.

Қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти шундан аввалги йилдагига нисбатан 2,3 процент ошди. Ҳар гектар ердан 19,3 центнердан дон, 176 центнердан картошка ва 356 центнердан қанд лавлаги олинди. Қора мол туёғи бир йил ичида 3,6 процент кўпайди.

СОВЕТ ФИЛЬМЛАРИ ФЕСТИВАЛИ

ВАРШАВАДАГИ Совет маданияти уйида кинофестиваль очилди. Бу фестиваль Совет Армияси ташкил этилган куннинг 50 йиллигини нишонлаш учун уюштирилди. Советлар мамлакатининг тарихидаги турли даврларни акс эттирадиган ўндан ортиқ бадиий фильм кўрсатилади. Биринчи куни «Алангали йиллар» деган рангли бадиий фильм кўрсатилди.

(ТАСС).

ТЎЛА ҒАЛАБАГА ЭРИШАЙЛИК

ХАНОЙ. **Вьетнам информация агентлигининг Озодлик агентлиги маълумотларига асосланиб берган хабарида бундай дейилади: Жанубий Вьетнам халқ озодлик армияси жангчиларига, мамлакат ватанпарварлари ва аҳолисига қаратилган мурожаатномада айтиладики, «Бизнинг қуролли кучларимиз ва аҳоли бутун Жанубий Вьетнамда айни бир вақтда ҳамма фронтларда душманга ҳужум бошлаб, Америка агрессорларига ва уларнинг малайларига катта талафотлар етказиб, уларнинг сафларини ваҳима ва саросимага солиб, мислсиз ғалабаларга эришдилар».**

Озодлик қуролли кучлари ва халқ Америка қуролли кучлари билан қўғирчоқ режим қўшинларининг, шунингдек Америкага қарам мамлакатлар юборган қуролли кучларнинг анчагина қисмини яксон қилдилар, кўп шаҳарлар ва посёлкаларда ўзларининг контролликларини ўрнатдилар, яна кўпгина қишлоқ районларини озод қилдилар. Қўғирчоқ ҳукуматнинг кўп жойлардаги маъмурияти ишдан чиқди, қўғирчоқ армия тамомила барбод бўлмоқда, дейилади мурожаатда.

Мурожаатда айтиладики, Жанубий Вьетнам халқ озодлик қуролли кучлари «янги ғалабаларга эришмоқ учун олға борингиз, халқ билан бирга ва бошқа ватанпарварлар билан бирга тамомила ғалаба қозонишга маҳкам бел боғлаб, курашни давом эттирингиз».

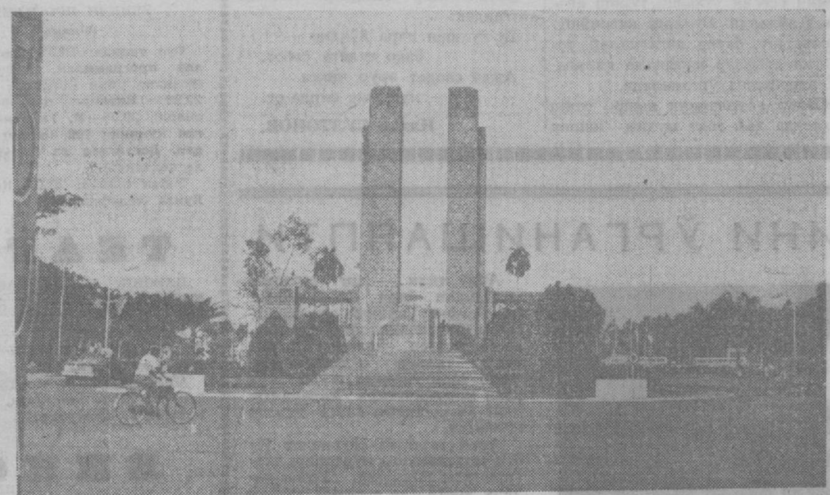

ЯҚИНДА СССР билан Конго (Киншаса) ўртасида дипломатик алоқаларни тиклаш юзасидан ўзаро келишувга келинди. Дипломатик муносабатлар 1964 йилда узилиб қолган эди. Суратларда сиз Конго (Киншаса)нинг ҳозирги ҳаётини акс эттирувчи фотолавҳалар билан танишасиз. (Ўнгда) СССР элчихонасининг биноси. (Чапда) Киншаса майдонларидан бирида қад кўтарган икки колоннани кўриб турибсиз. Кўп йиллар мобайнида бу икки колонна ўртасида Конгони истило қилган Леопольд 1-нинг бронза ҳайкали қад кўтариб турарди. 1967 йилда Бельгия мустамлакачилигига қарши ўтказилган намойиш вақтида ҳайкал қўпориб ташланди.

В. Матвеев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ВЕНЕСУЭЛА ЖАМОАТЧИЛИГИНИНГ ТАЛАБИ

КАРАКАС, 5 февраль. (ТАСС). Венесуэла жамоатчилиги СССР билан муносабатлар боғлашни қаттиқ талаб қилмоқда. Депутатлар палатаси аъзоси Хесус Мариа Передес айтдики, демократик ҳаракат партияси (ҳукмрон партия), халқнинг демократик кучлари партияси, социал—христиан партияси, миллатчи халқ авангарди партияси, миллий-демократик фронт партияси ва бошқа партияларнинг парламентдаги депутатларидан иборат бир группа Совет Иттифоқи билан дипломатия ва савдо муносабатлари ўрнатиш тўғрисида миллий конгрессга таклиф киритади.

«Универсал» газетасининг обзорчиси Хосе Гильермо Андуэсанинг ёзишига қараганда, Венесуэла кам ривожланган мамлакат ҳолатидан чиқмоқ учун мана шундай муносабатлар ўрнатилишига муҳтож. Венесуэла, деб ёзади обзорчи, СССРдан ўзининг миллий товарлари эвазига қишлоқ хўжалик машиналари ва бошқа ускуналар сотиб олиши мумкин эди. Бундан ташқари, СССР билан алоқа қилиб туриш мамлакатни «иқтисодий қарамлик ва чеклашлар сабабли рўй бераётган доимий оғир ташвишлар» дан халос қилган бўлур эди.

БОЛАЛАРНИНГ УЛИШИГА ЗОМИН БЎЛМОҚДАЛАР

КАРАКАС. «Универсал» газетасининг хабар беришига қараганда, Венесуэланинг Боливар штатида болалар орасида ўлим кўпайиб кетди. Шу районда темир-руда қазиб олаётган Шимолий Америка концернлари тўла равишда ҳукмронлик қилаётган бўлсалар ҳам, лекин аҳолига санитария хизмати кўрсатиш тўғрисида заррача қайғураётганлари йўқ. Кейинги вақтларда мана шу штатдан 500 дан кўпроқ бола ошқозон-ичак касалликлари билан оғриганлиги қайд қилинди.

ЖАНУБИЙ АФРИКА ХАЛҚИНИ ҚУВВАТЛАБ

ПРАГА. Жанубий Африка ватанпарварларининг курашига бағишлаб, шу йил 7 февралда халқаро бирдамлик куни ўтказилади. Шу муносабат билан бутун дунё касаба союз ташкилотлари бирдамлик ҳаракати натижаларини якунламоқдалар ва Жанубий Африка халқининг апартеидга ва ирқий репрессияларга қарши мардонавор курашини қувватлаб, ўтказиладиган тадбирларни белгилаб олмоқдалар, дейилади Жаҳон касаба союзлари федерациясининг бу ерда эълон қилинган даъватномасида.

Зулм остида қолган Жанубий Африка меҳнаткашлари ва халқи дўстларининг ҳаммаси бирдам бўлишлари, бу бирдамликни империалистлар билан ирқчилар иттифоқига қарши қилиб қўйиш керак. Меҳнаткашлар ва уларнинг касаба союз ташкилотлари ўзларининг курашлари билан бу бирдамликни мустаҳкамлашлари лозим. Жаҳон касаба союзлари федерацияси бутун дунёдаги меҳнаткашларга ва касаба союзларига яна мурожаат қилиб, уларни Жанубий Африка ватанпарварларининг адолатли курашини қўллаб-қувватлашга чақирди.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДА ЯНГИ ТАШКИЛОТЛАР

ХАНОЙ, 5 февраль. (ТАСС). ВИА агентлиги Озодлик агентлигига асосланиб хабар беради: кейинги бир неча кун ичида Жанубий Вьетнамнинг ҳар хил районларида Сайгон қўғирчоқ ҳукумат армияси солдатлари ва офицерларининг янги ватанпарварлик ташкилотлари тузилди. Бу ташкилотлар америкалик агрессорларга ва Нгуен Ван Тхиеу-Нгцен Као Ки тўдасига қарши курашмоқдалар.

Мана шу ташкилотлар Жанубий Вьетнам ватанпарварларининг яқинда эришган катта ғалабаларини қизғин табриклаб, қўғирчоқ армия солдатлари ва офицерларини халқ томонига ўтишга чақирдилар.

СЎЛ КУЧЛАР ҲАРАКАТИНИ БИРЛАШТИРИШ УЧУН

ОФФЕНБАХ. Бу ерда Германия Федератив Республикаси сўл социал-демократик кучлари вакилларининг конференцияси бўлиб ўтди. «Сўллар иттифоқини мустаҳкамлайлик!» деган шиор остида ўтган бу конференцияда бир мингдан кўпроқ делегат қатнашди.

Конференция қатнашчилари Ғарбий Германия сўл социал-демократик кучлари иттифоқининг ҳаракат программасини муҳокама қилиб, якдиллик билан қабул қилдилар. Сўл социал-демократик кучлар демократияни ва тинчликни ҳимоя қилиш йўлида курашмоқ учун «социалистик марказ»да бирлашиш ниятида эканликларини шу программада изҳор қилдилар.

Германия Федератив республикасининг сўл социал-демократлари бошқа демократик кучлар билан иттифоқ бўлиб, дейилади программада, фавқулодда қонунларга қарши курашадилар. Чунки фавқулодда қонунлар мамлакатда демократияни тугатишни ҳамда ҳукмрон доираларнинг агрессия ташқи сиёсати учун негиз яратиб беришни поёнига етказувчи қонунлардир.

Программада Германия Коммунистик партиясининг таъқиқлаганлиги бекор қилинсин, деган талаб қўйилди. Сўл социал-демократлар Европада вужудга келган давлат чегараларини тан олишни, Германия Демократик Республикасини танишни ва ҳар иккала герман давлати ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришни талаб қилмоқдалар.

ВАТАНПАРВАРЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

ДОРУССАЛОМ. Ангола озодлиги учун кураш халқ ҳаракати партиясининг вакиллиги бу ерда эълон қилган «Курашаётган Ангола» бюллетенида айтиладики, ўтган йилнинг тўққиз ойи мобайнида Ангола ўрмонлари ва даштларида ватанпарварлар олиб борган кураш натижасида Португалия армияси солдат-офицерларидан 1160 киши ўлдирилди, 1500 дан кўпроқ киши жароҳатлантирилди.

ФАШИСТЛАР МЕТОДИ

ҒАРБИЙ БЕРЛИН. Ғарбий Германиядаги «Экстра Динст» газетасида босилган хабарда айтилишича, Америка ҳарбийлари томонидан Вьетнам халқига қарши курашда ишлатилаётган заҳарли газларни ва бошқа заҳарлайдиган моддаларни ишлаб чиқаришда ва АҚШга етказиб беришда Германия Федератив Республикасининг химия заводлари — Леверк Узендаги «Байерверке» ва Хехсдаги «Фарбвер Ке» (Франкфурт Майн шаҳри яқинида) заводлари ҳам қатнашмоқда. «Нацистлар ўтган урушда ўзларининг ажал лагерларида жуда кенг миқёсда ишлатган «Циклон Б» деган ажал газини ишлаб чиқариш» тўғрисида, деб ёзади газета, мазкур заводлар билан битим тузилди.

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

АЖАЛ УРУҒИ

21 январда, куппа-кундуз куни АҚШ ҳарбий ҳаво кучларининг Гренландия ғарбидаги Туле базасидан 12 километр нарида ичига тўртта водород бомбаси ортилган Американинг «В-52» бомбардимончи самолёти ҳалокатга учради.

«В-52» самолёти Платсберг (Нью-Йорк) авиация базасидан парвоз қилган эди. У, Америка матбуотининг ёзишича, стратегик авиация қўмондонлиги томонидан ўтказилаётган ҳаво вахтаси операцияси бўйича Шимолий Қутб доирасидан ўтадиган йўлдан учаётган эди. Бундай операцияни бажариш вақтида бомбардимончи самолёт базага қайтишдан аввал Арктика районига бориб келиши зарур эди. Стратегик авиация қўмондонлигига қарашли бир неча бомбардимончи самолёт ана шундай вахтани ўташ даврида ҳавода бўлади. Бунда қўққисдан қилинадиган ракета ҳужумидан бомбардимончи авиацияни ҳимоя қилиш мақсади кўзда тутилармиш. Ҳаммага маълумки, АҚШ га ҳеч ким, ҳеч қайси давлат бундай қўққисдан ҳужум қилаётгани йўқ ва қилмоқчи ҳам эмас.

Базага етишга атиги 7 миль қолганида, ёнғин чиққан бўлса керак, самолёт пастлай бошлаган. Олти учувчи парашютлар ёрдамида сакрашга улгурган, бир учувчи ҳалок бўлган. Шундан кейин қидирув бошланди. Қидирув ишлари Америка стратегик авиациясининг қўмондони ўринбосарларидан бири генерал-майор Ричард Ханзикер раҳбарлигида олиб борилмоқда. Ханзикер ҳодиса содир бўлган жойга Омах штатидан атайлаб учиб келди.

Америка ҳарбий ҳаво кучларининг қидирув группалари эришган бирдан-бир нарса самолёт қулаган жойни топиш бўлди. Франс Пресс агентлигининг уқтиришича, самолёт Шимолий Юлдуз кўрфазидаги муз устида бир неча юз метр сирғаниб бориб портлаб кетган. Ёнаётган самолёт парчалари бир неча юз метрларга сочилган. Самолётнинг ёнмай қолган қисми муз остига кириб кетган. Қидирувчи группалар «Бомбалар ва уларнинг қолдиқларини топа олмадик», деб маълум қилишди. Кейин улар бомбалар парчаланиб кетган, деб хабар беришди.

Қидирувчи группалар Арктиканинг қопқоронғи тунида, совуқ ва бўронда иш олиб бормоқдалар. Қоронғи бўлганлиги ва қаттиқ шамол турганлиги сабабли вертолетлар ҳалокат бўлган ерга қўнолмади. Қидирув ишлари итлар қўшилган чаналарда олиб борилмоқда. Вертолетлар қўнадиган майдончалар очилди.

Ҳодиса рўй берган районда муз ёрилгани аниқланди. Аммо муз самолёт зарбидан ёрилганми, аввал шундаймиди ёки музлар силжиши натижасида бўлганми — бу нарса ҳозирча номаълум.

Газеталар «Синган ўқ» операцияси ҳақидаги маълумотларни кетма-кет босиб турибди. АҚШ ҳарбий ҳаво кучлари «йўқолган» ядро қуролини қидиришни ана шу ном остида олиб бормоқда.

Ниҳоят қидирув группалари самолёт портлаган жойни аниқладилар. Афтидан кучли портлаш рўй берган бўлса керак, уни парча-парчаларга бўлиб юборган. Ҳозирча самолётнинг бир бўлаги — бир метрча келадиган металл парчаси топилди. Топилган бошқа парчалар танга катталигидадир. Американликлар йўқолган тўртта водород бомбасини муз тагидан бўлса ҳам топишга аҳд қилишган. Америка матбуотининг таъкидлашича, ҳеч қандай хавф-хатар йўқ эмиш. Бироқ яқинда генерал Ханзикер Туледаги ҳарбий базада ўтказилган матбуот конференциясида айтдики, самолётнинг топилган парчалари радиоактив элементлар билан зарарланган. Генерал группа вакиллари ҳалокат рўй берган районда қор устида водород бомбаларининг радиоактив осколкаларини топдилар, деди.

Англияда чиқадиган «Дейли телеграф» газетаси илмий шарҳловчисининг бу хабар хусусида айтишича, Гренландия қирғоқларида радиоактив зарарланиш хавфи ниҳоятда катта. Шарҳловчининг айтишига қараганда, плутоний заррачаларига эга бўлган парчалар юзада узоқ вақт туриб қолмайди. Уларнинг ҳар бири ўзига хос равишда иссиқлик реакторига айланиши ва муз қалинлигини ёриб ўтиб, сув тагига чўкиб кетиши мумкин. Плутонийнинг емирилиш процесси минглаб йиллар мобайнида давом этади ҳамда Гольфстрим оқими радиоактив заррачаларни тўхтовсиз равишда Ньюфаундлендга, кейинчалик Европа мамлакатлари қирғоқларига олиб бориб туради.

Икки йил бурун АҚШга қарашли худди ана шундай самолёт ҳалокатга учраб, Испаниянинг Паломарес қишлоғида ядро қуролини йўқотиб қўйганида ҳам катта ташвиш туғилган эди. Бироқ «Паломарес операцияси», айниқса Ўрта Ер денгизида водород бомбасини излаш бир неча ҳафта давом этди. Натижада каттагина жой радиоактив элементлар билан зарарланди.

Американинг ядро қуроллари ортган бомбардимончи самолётлари биринчи бор ҳалокатга учраётгани йўқ. Гренландиядаги ҳалокат ўн олтинчисидир. Шу туфайли Вашингтон тинчликсевар инсониятнинг бошқа давлатлар территорияси устидан Америка стратегик авиациясининг учишларига қарши қаҳр-ғазаби тўлқинига бардош беролмай қолмоқда. АҚШ ўз ҳарбий базаларини вужудга келтирган мамлакатлардаги кишилар қонуний суратда қаттиқ ташвиш тортмоқдалар. Улар жиноятчи қўллардаги ядро қуроллари қанчалик катта хавф туғдиришини тобора чуқур ҳис қилмоқдалар.

Айниқса Гренландия оролининг эгаси бўлган Дания рўй берган ҳодисадан катта ташвишда қолди. АҚШнинг Копенгагендаги элчихонаси олдида намойиш бўлиб ўтди. Намойишчилар Дания территориясида Америка ҳарбий базаларининг жойлашганига қарши норозилик билдирдилар. «Туле яқинидаги ҳалокат, — дейилади Дания компартияси марказий комитетининг баёнотида,—бу йўлнинг қанчалик хатарли эканини кўрсатиб турибди».

Норвегия ўз территорияси устида бўладиган ҳар қандай учишлар (бу учишлар сиёсий ёки иқтисодий оқибатларга олиб келиши мумкин) мамлакат томонидан олдиндан маъқулланган бўлиши керак, деб огоҳлантирди. Мудофаа министрлиги Американинг «В-52» самолёти Гренландия қирғоғига яқин жойда ҳалокатга учраганлиги муносабати билан ана шуларни маълум қилди. Бироқ бу гапларни тўғридан-тўғри Қўшма Штатларга қаратиб айтмади. Чунки Норвегия НАТО аъзоси ҳисобланади. Бироқ бу мамлакат ўз территориясида ҳарбий базалар ва ядро қуролларига эга бўлмаслик сиёсатига амал қилиб келмоқда. АҚШнинг жиноятқорона сиёсати, агрессив режалари ер юзидаги тинчликка катта хавф туғдирмоқда. Ядро қуроллари ортган Американинг бомбардимончи самолётлари мамлакатлар ва денгизлар устидан учиб ўтиб халқлар хавфсизлигига таҳдид солмоқда.

Совет Иттифоқи ҳукумати АҚШни бир неча марта огоҳлантириб, ядро қуроллари ташувчи бомбардимончи самолётларнинг учиши жуда катта хавф туғдиришини уқтирган эди. Бироқ АҚШ ҳукумати бу огоҳлантиришни назар-писанд қилмаяпти.

Совет халқлари ва жаҳондаги барча халқлар Америка ҳукуматидан ядро бомбалари билан қуролланган самолётларнинг Қўшма Штатлар чегарасидан ташқарида учишига йўл қўймаслик, халқаро битимга риоя қилишни талаб этмоқдалар. Улар тинчлик тақдири ва инсоният ҳаётига хавф туғдирадиган сиёсатга барҳам беришни талаб этмоқдалар.

Е. БЛОК,

«Тошкент ҳақиқати»нинг халқаро шарҳловчиси.

ЖАҲОН ТИНЧЛИК КЕНГАШИНИНГ БАЁНОТИ

БРЮССЕЛЬ. Жаҳон Тинчлик Кенгашининг бу ерда эълон қилинган баёнотида айтиладики, Американинг «Пуэбло» жосус кемаси Корея Халқ Демократик Республикасининг территориал сувларига суқилиб кирганлиги халқаро ҳуқуқни ва Кореядаги яраш битимини бузди.

Корея ҳукумати ўзини ҳимоя қилиш учун кўрган чоралар мутлақо қонуний чоралардир, дейилади баёнотда.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши Корея Халқ Демократик Республикаси чегаралари яқинида АҚШ ҳарбий денгиз ва ҳарбий ҳаво кучлари тўпланаётганлиги бу мамлакат хавфсизлигига таҳдид солмоқда, шунингдек Осиёдаги уруш ҳаракатларини кенгайтириш йўлида қўйилаётган қадам, деб буни қоралади.

Жаҳон Тинчлик Кенгаши барча тинчликсевар кучларга мурожаат қилиб, уларни ҳушёрликни бўшаштирмасликка, Вьетнамдаги урушга қарши курашни кучайтиришга ва Америка ҳукуматининг Шарқи-Жанубий Осиёни ва жаҳонни янги уруш гирдобига солишга йўл қўймасликка чақирди.

ХАНОЙДА МИТИНГ

ХАНОЙ, (ТАСС). Вьетнам ватан фронти Марказий Комитети ва Ханой ватан фронти шаҳар комитети бу ерда жанубий Вьетнам ватанпарварларининг кейинги вақтларда эришган катта муваффақиятларига бағишлаб митинг ўтказди.

Митингда Вьетнам Демократик Республикасининг вице-президенти Тон Дик Тханг, Вьетнам ватан фронти Марказий Комитети президиумининг аъзоси Хоанг Куок Вьет, Жанубий Вьетнам Миллий озодлик фронтининг Вьетнам Демократик Республикасидаги доимий ваколатхонаси бошлиғининг ўринбосари Нгуен Фу Соай, Вьетнам Демократик Республикасидаги турли сиёсий ташкилотлар ва жамоат ташкилотларининг вакиллари ҳозир бўлдилар.

Митингда сўзга чиққан нотиқлар Жанубий Вьетнам ватанпарварлари қўлга киритган катта ғалабаларни қизғин табрикладилар ва Вьетнам халқининг АҚШ агрессиясига қарши, ватанни қутқазиш учун олиб бораётган ҳаққоний кураши тўла ва узил-кесил ғалаба билан тугалланади, деб ишонч билдирдилар.

ЯМАНДАГИ АҲВОЛ

ҚОҲИРА, 5 февраль. (ТАСС). МЕН агентлигининг мухбири Санодан хабар беради: Яман Араб Республикасининг қуролли кучлари Ғарбий Яманнинг тоғлиқ районларида подшопараст отрядларга ва чет эллик сотқинларга қарши жанг олиб бормоқдалар.

Яман ички ишлар министри полковник Абдулла Баракат қуйидагиларни айтди: Яман армияси ва қаршилик кўрсатиш халқ кучлари ҳозирги вақтда Худайда-Сано темир йўлини батамом назорат қилиб турибдилар ва Яманнинг ғарбий районларида подшопарастлар ҳамда сотқинларнинг позицияларига кенг кўламда ҳужум қилмоқдалар.

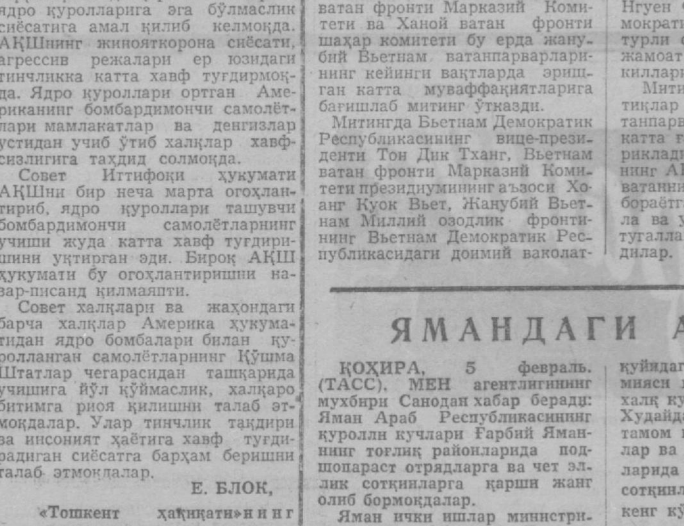

ПОЛЬША Халқ Республикасининг Гдин шаҳрида пахта сифатини текширувчи халқаро муассаса — пахта Третей Палатаси жойлашган. Суратда: муассаса ходимлари пахтанинг сифатини текширмоқдалар.

АДИБ ЮБИЛЕЙИ ТАРИХИДАН

Ўзбек халқи ўз буюк фарзандларининг номини ҳамиша зўр иззат-ҳурмат билан тилга олади, уларни ўзининг миллий фахри, ғурури, ифтихори деб билади.

Шундай улуғ зотлардан бири инсонпарвар Алишер Навоийдир. Мана, беш асрдан буён гениал шоир ва мутафаккиримизнинг ғазаллари, достонлари халқимиз тилидан тушмайди. Унинг асарлари қўлёзмаларда, тошбосмаларда кўчирилиб, авлоддан авлодга ўтиб келган. Бизнинг замонамизда эса улар неча минглаб нусхада нашр этилиб, ўрганиляпти, қардош халқлар тилларига таржима қилиняпти.

Гениал ижодкор ва гуманистнинг улкан даҳоси ва жўшқин сиймоси кўз ўнгимизда бутун салобати билан тобора кўпроқ намоён бўляпти.

Навоийнинг уммондек улкан, муътабар ижодини ҳар тарафлама кенг ва илмий равишда ўрганиш, унинг бизга номаълум бўлган асарларини аниқлаш, буюк даҳо яратган ғазал, достон ва бошқа асарларнинг илмий-танқидий текстларини тузиш, уларни халқимизга кенг таништириш ва нашр қилиш ишлари шоирнинг дастлабки юбилейи билан боғлиқдир.

... 1938 йил. Навоийнинг биринчи, 500 йиллик юбилейига тайёргарлик ишлари шу йил сентябрь ойидан бошланган. Ўшанда Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг қарорига мувофиқ Юбилей комитети ташкил қилинди. Республика Министрлар Советининг собиқ раиси А. Абдураҳмонов Юбилей комитети раиси қилиб тайинланди. Мазкур комитет аъзолари сафида Усмон Юсупов, Йўлдош Охунбобоев ҳам бор эди. Академиклардан Алексей Толстой, И. А. Орбели, профессорлардан А. Ю. Якубовский, А. К. Боровков, Е. Э. Бертельс, Абулқосим Лоҳутий, Садриддин Айний, Ғафур Ғулом, Ҳамид Олимжон, Абдулла Қаҳҳор, Яшин, Воҳид Зоҳидов, Ҳалима Носирова, жами 38 киши комитет аъзолари эди.

Шу вақтдан бошлаб юбилейга фаол тайёргарлик бошланиб кетди. Республика матбуотида шоир ҳаёти, ижодига оид материаллар мунтазам равишда эълон қилиниб турди. Мана «Қизил Ўзбекистон» газетасининг 1938 йил 15 сентябрда чиққан сони. Унинг бир саҳифаси Навоийга бағишланган. Ҳамид Олимжоннинг «Фарҳод ва Ширин образлари ҳақида», Иззат Султоновнинг «Мир Алишер Навоий», Н. Хабибуллаевнинг Навоий асарлари луғатига бағишланган мақолалари, шунингдек «Навоий подшолар ҳақида» подборкаси шоирнинг ҳикматли сўзлари шу саҳифадан ўрин олган.

Ўша кезлар СССР Фанлар Академиясининг Ленинграддаги Шарқшунослик институтида Алишер Навоий асарларини рус тилига таржима этиш, илмий тадқиқот ишлари яратиш, Эрмитажда Навоий кўргазмаси ташкил қилиш масалалари муҳокама қилинди. Машҳур шарқшунос олимлардан И. Крачковский, Е. Бертельс, А. Якубовский, А. Семенов, М. Дьяконов, А. Боровков ва бошқалар Навоий замони, ҳаёти ва дунёқараши, ижоди бўйича илмий тадқиқот ишлари олиб боришди. Улар ўз монография ва илмий асарларида ўзбек назми қуёшининг ижодига, улкан ижтимоий фаолияти ва инсонийлик идеалларига, унинг жаҳон маданиятида тутган ўрнига юксак баҳо бердилар.

Ўзбек олимлари ва адибларидан Айний, Ойбек, Ғафур Ғулом, Шайхзода, Ҳамид Олимжон, Уйғун, В. Зоҳидов, О. Шарофуддинов, Ҳ. Зарифов, С. Ҳусаинов, И. Султонов, С. Муталибовлар ўзбек классик адабиёти ва адабий тили асосчисининг ижодини чуқур ўрганиб, таҳлил қилишга киришдилар.

Шоирнинг ўлмас ғазал ва достонлари, тил, адабиёт ва тарихга оид асарлари пухта ўрганилди, нашр этилди. Жумладан, 1940 йил январида «Лайли ва Мажнун» достонига бағишланган илмий конференцияда бу асарнинг шоир ижодидаги ўрни, унинг бошқа «Лайли ва Мажнун»лардан фарқи борасида фикр олишилди. Худди шу достон асосида яратилган опера ҳам (либретто автори Хуршид, Р. Глиер ва Т. Содиқов музикаси) қизғин кутиб олинди.

Худди шу йилнинг март ойида Тошкентда Юбилей комитетининг биринчи пленуми бўлиб ўтди. Унда олим ва адиблардан С. Айний, А. Якубовский, А. Боровков, А. Семенов, Ойбек, Ҳ. Олимжон, М. Шайхзода, Ғ. Каримов, С. Муталибов ва бошқалар Навоий ҳаёти, ижодиёти, унинг замони ва дунёқарашига оид қатор масалалар бўйича доклад қилдилар. Москва ва Ленинграддаги илмий сессия ва конференциялар ҳам шоир ва мутафаккир яшаган давр, унинг туркий халқлар тили ва адабиётига кўрсатган таъсирига бағишланган эди.

Шу йиллари Навоий куллиётининг кўпгина намуналарини нашр қилиш борасида ҳам катта қадам қўйилди. СССР Фанлар Академияси Президиуми Шарқшунослик институти филиалига гениал шоир асарларининг 20 томлик академик нашрини тайёрлаш вазифасини топширди. Айни вақтда йирик навоийшунос олимимиз, атоқли ёзувчи Садриддин Айний талқинида «Ҳамза», Уйғун ва Собир Абдулла муҳаррирлигида «Чор девон» китоб ҳолида нашр қилиндики, улар халқимизни буюк шоир ижоди билан кенг таништиришда катта хизмат қилди.

Улуғ Ватан уруши йилларида ва ундан кейин ҳам Алишер Навоий асарларини нашр этиш, унинг ижодини ўрганиш давом эттирилди. Адабиётимизда Уйғун ва Иззат Султоннинг «Алишер Навоий» драмаси, Ойбекнинг «Навоий» романи ва бошқа қатор йирик асарлар яратилдики, улар Алишер сиймосини яна бир бор улуғлади.

Навоий асарларини нашр этиш ҳам кенг миқёсда олиб борилди. Ғазаллар, «Ҳамса», «Муҳокаматул—туғатайн», «Мажолисун нафоис» ва бошқа асарлардан иборат бир неча жилдлик Навоий танланган асарлари, шунингдек, ҳикматли сўзлар, рубоий ва туюқлар тўпламлари нашр этилди. Айни чоғда «Навоий замондошлари» тўплами, Бобирнинг «Бобирнома»си, Хондамирнинг «Макоримул — ахлоқ» китоби ва бошқалар ҳам босилиб чиқди.

Навоий 500 йиллик юбилейи 1948 йилда тантанали равишда нишонланди. Шу йили улуғ шоиримизнинг лирик ғазаллари ва ажойиб достонлари ўзбек, рус тожик ва бошқа кўпгина халқлар тилларида минглаб нусхада босилди. Бундан ташқари, «Улуғ ўзбек шоири» тўплами, Е. Бертельснинг «Навоий» монографияси ва бошқа қатор муҳим илмий тадқиқот ишлари китоб ҳолида нашр этилди. Республикамиз пойтахтида шоирнинг улуғвор монументи ҳам қад кўтарди.

Кейинги йиллар, айниқса 50-йиллар ўрталаридан бошлаб, Алишер Навоий ижодини ўрганишда янги давр бошланди. Ҳар йили февраль ойида, шоир туғилган ойда, Навоий ижодига бағишланган илмий сессия ўтказиб туриш анъанага айланди. Буларда навоийшуносликдаги барча янгиликлар, топилган асарлар муҳокама қилинади, атрофлича ўрганилади.

Шоир асарларини нашр этиш соҳасида ҳам ғоят муҳим ишлар қилинди. Ҳамид Сулаймон Навоий чордевони —«Ҳазоинйул маоний»нинг илмий танқидий текстини мамлакатимизда ва чет эллардаги кутубхоналарда сақланаётган нодир девонлар асосида тузиб чиқиб, нашр эттирди. Порсо Шамсиев муҳаррирлигида эса «Ҳамса»нинг тўлиқ тексти босилиб чиқди.

Яқиндагина Навоий тўла асарлар тўпламининг 14-томи нашр қилинди. Жами 15 жилдлик бу тўплам шу вақтгача нашр этилган Навоий асарларининг энг мукаммал нашри ҳисобланади.

Бизнинг кунларда республикамиз ва бутун Иттифоқимизда, шунингдек хорижий мамлакатларда, Навоий туғилган куннинг 525 йиллигини нишонлаш учун катта тайёргарлик кўриляпти. Бу мўътабар сана маданий ҳаётимизда зўр тантана бўлажак. Ўзбек тилида 15 жилдлик, рус тилида ўн жилдлик асарлар тўплами нашр этилади, пойтахтимизда шоир ижодининг кўзгуси бўлмиш Навоий музейи очилади. Буларнинг ҳаммаси ўрта аср гуманисти ва адабиётимиз қуёши ўзининг бутун сиймоси билан, у куйлаган инсонийлик, тинчлик ва дўстлик идеяларининг давримизга ҳамоҳанглиги билан бизга ҳам замондош бўлган асил инсонга зўр ҳурмат-эҳтиромимиз белгисидир. Унинг номи халқимиз қалбида абадий яшайди.

Зотан Мир Алишер Навоий айтгандек:

Бу гулшан ичра йўқдир
бақо гулига сабот,
Ажаб саодат эрур чиқса
яхшилик бирла от.

Илҳом СУЛТОНОВ.

ҲАВАСКОР МУХБИРЛАР ЁЗАДИЛАР

ҚЎЛИ РУЛДА, КЎЗИ ЙЎЛДА

Шаҳар ҳали уйқуда. Тонг отишига анча вақт бор. Лекин паркдаги машиналар аллақачон «уйғонган». Шоферлар ўз автобусларини кўздан кечириб йўлга отланишаяпти. Улар орасида ўрта бўйли, қорачадан келган Хожимурод ака ҳам бор. У рулга ўтириб Чилонзордаги 4-автопарк дарвозасидан чиқиб кетар экан, диспетчер қиз унга қўл силтаб «йўлингиз бехавотир бўлсин» деб қолди.

Мана биринчи пассажирлар. Кун бўйи Хожимурод Солиҳов неча юзлаб кишиларни манзилга элтиб қўяди. Камтарин, ўз касбининг устаси Ҳ. Солиҳов 34 йилдан бери шофер. У бир неча марта Фахрий ёрлиқлар, совғалар билан тақдирланган. Ҳожимурод аканинг кўксини «Аварияснз ишлаганлиги учун» значоги безаб турибди.

А. УДАЙЧИЕВ.

НУРИ НУРИДИЙДАСИНИ ТОПДИ

Бу хушхабар пойтахтдаги «Зарбдор» маҳалласида жуда тез тарқалди. Нури опа онасини топибди. 46 йилдан сўнг онабола дийдор кўришибди.

... 1921 йили Исажон ака қизи Нури билан Толдиқўрғон шаҳридан Тошкентга кўчиб келади. Нурининг онаси Гулсум ўша ерда қолади. Нури мактабни битириб, 1936 йили Тошкентдаги педагогика институтига киради. Шу йиллари унинг отаси вафот этади. 1939 йили институтни тугатгач, Нури онасини ахтаради. Урунишлар зое кетади. Толдиқўрғондаги танишбилишлар Гулсум опани қаерга кўчиб кетганини ҳам айтиб беришолмайди.

Нури 1941 йили Раззоқ Раҳимовга турмушга чиқди. Раззоқ ака 1943 йили Ватан учун олиб борилган жангларда ҳалок бўлди.

Н. Исажонова яқинда невара тўйин қилаётганда Толдиқўрғондан хушхабар келди. Қариндошлари унга онаси ҳозир қаерда яшаётганини ёзиб юборишган эди. Гулсум опа Қозоғистон ССР Олмаота областининг Гвардейский районидаги «Омонгелди» совхозида яшар экан. Она 46 йилдан сўнг фарзанди Нури билан дийдор кўришди.

М. УМАРОВ.

ФУТБОЛ

«ПАХТАКОР» БАҲОРИ

Футболчилар ва чарм тўп ишқибозларининг танаффуси тугай деб қолди. Ҳа демай шаҳримиз стадионларида футбол ўйинлари бошланиб кетади. Бор-йўғи ўн кундан сўнг мавсумолди «Бойчечак» мукофоти учун мусобақалар бошланади. Маълумки, «Пахтакор» 18 февраль куни ўз майдонида Донецкнинг «Шахтер» командасини қабул қилади.

Хўш, ҳамшаҳарларимиз «Бойчечак» турнири ва мамлакат чемпионатига қандай тайёргарлик кўрмоқдалар. Улар ҳозир Фарғонада янги устозлари Давид Берлин (команда бошлиғи), Евгений Елисеев (катта тренер) ҳамда тренер Евгений Валицкий раҳбарлигида машқларни бошлаб юборишди. Бу ерга команда дарвозабон Юрий Пшеничников ва ҳужумчи Геннадий Красницкийсиз келди. Команданинг асосий дарвозабони Москванинг марказий армия спорт клуби командаси составига ўтган бўлса, марказий ҳужумчи Красницкий ёшлар футбол мактабига тренерлик қилабошлади.

Ҳозир мусобақаларга шайланаётганлар орасида дарвозабонлар Н. Любарцев, С. Петренко ва «Политотдел»дан «Пахтакор»га чақирилган В. Наумов, ҳимоячилар В. Суюнов, В. Науменко, Р. Зокиров, М. Шарипов, С. Доценко, В. Штери, ярим ҳимоячилар В. Солохо, В. Максимов, А. Иноятов, Р. Юнусов, ҳужумчилар Э. Абдураимов, Б. Иброҳимов, В. Бектошев, Х. Раҳматуллаев, Т. Исоқов, В. Козин ҳамда ёшлар футбол мактабидан командага қабул қилинган бир неча ўйинчилар бор.

АРАБ ТИЛИНИ ЎРГАНИШАЯПТИ

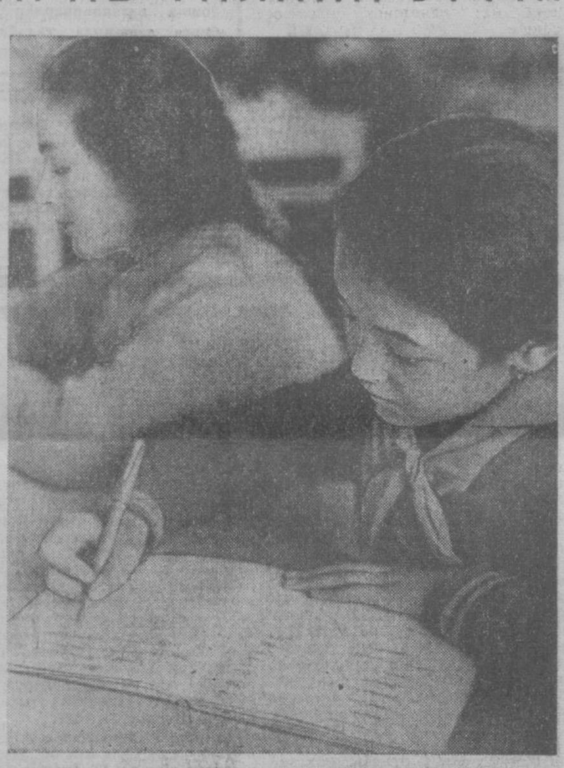

Араб тили — энг қадимий тиллардан бири ҳисобланади. Эрамизнинг биринчи асрларидаёқ Арабистоннинг шимолий қисмида яшаган халқлар ягона араб тилида сўзлашганлар. Араб тили тарихда жуда кўп араб мамлакатлари маданиятининг юксалишига катта таъсир кўрсатди.

Араб тили ва ёзувининг ўзбек маданиятига кўрсатган таъсири ҳам каттадир. Ўзбек тилида яратилган тарихий адабий ёдгорликларининг кўпчилиги араб ёзувида битилган. Шу боисдан араб тилини ўрганиш муҳим аҳамият кашф этади. Тошкент шаҳридаги бир қанча мактабларда араб тили ўқитилмоқда. Масалан, Октябрь районидаги 1-ўрта мактабда ўқувчилар 2-синфдан бошлаб араб тилини ўрганишаяпти.

Ўқувчиларнинг араб тилини мукаммал эгаллаб боришлари учун барча шароитлар яратиб берилган. Араб сўзларини тўғри талаффуз этишни ўрганиш мақсадида магнитофон ва бошқа ўқув-кўргазма қуролларидан фойдаланилмоқда. Ҳозир юқори синф ўқувчилари луғат ёрдамида араб тилида ёзилган асарларни қийналмай ўқий оладилар. Араб тилида яхши гаплашадилар.

Суратда: мактабнинг 5-синфида навбатдаги араб тили дарси ўтилмоқда. Олдинда, ўқувчи Раъно Шоёқубова араб тилидан берилган вазифани бажармоқда.

Р. Шамсуддинов ва Б. Мўминов фотоси. (ЎзТАГ).

М. МОСКВИН

(Разведкачи хотираларидан)

— Нима? — у бошини мен томон бурди. — Айбимни ювиб, сенга ўзимнинг садоқатимни исбот қилмоқчи эдим.

Мен таниш қишлоқ йўлига машинани бурдим. Ярим соатча юрганимиздан кейин ўрмонга кириб, машинани тўхтатдим.

— Гаплашиб олайлик, — дедим мен. — Ўтган гапга саловат. Ҳозир мавруди эмас. Автомобилга ўтирганимизни кўриб қолишган бўлса бутун йўлларни беркитиб қўйишган.

У мени диққат билан, гапимни бўлмай тингларди.

— Поездга ҳам ўтириш мумкин эмас.

— Нима маслаҳат берасан? — сўради у.

— Вақтинча яширинадиган бирор жойинг йўқми?

У бироз ўйланиб турди.

— Жойлар кўп эди-ку, лекин ҳеч бири энди иш бермайди. Ҳаммаси полицияга маълум.

— Унда битта йўл бор. Биз тарқалиб кетиб якка-якка шаҳарга киришга уринамиз.

— Сен мени ташлаб кетолмайсан. — деди Оскар хавфсираб. — Мен қаёққа бораман.

Полициядан энди қутилиб бўлмайди.

Ҳар биримиз ўз ўйимизни ўйлаб жим турардик. Кимдир йўлдан юк машинасида ўтиб кетди. Машина кўздан ғойиб бўлгач, дедим:

— Ўрмонда тунашга тўғри келади. Ўрмон ичкарисига кириш мумкинмикан, бориб қарагин. Бу ерда туриб бўлмайди — йўл яқин.

У менга қаради:

— Ўрмонда ҳам тунаш хавфли.

— Агар бирор таклифинг бўлса айт, — дедим унга — бўлмаса айтганимни бажар.

Бу гапларим афтидан таъсир қилганга ўхшарди. У чурқ этмай, камзилини олиб, ўрмон ичига кириб кетди.

Оскар қайтиб келгандан сўнг биз ичкарироқ кирдик, машинани яхшилаб ниқоблаб тунаш учун ҳоли жой топдик. Машинадан брезент чойшаб олиб, остига ўт ўлан, шох-шабба ташладик. Оскар мен нима буюрсам, ҳаммасини жуда пухта бажарарди. Ҳамма нарса тайёр бўлгач мен, сен шу ерда ётасан, мен эса машинада ётаман, деб айтдим. Қоронғилик тушабошлаган эди. Иккаламиз жуда чарчаганмиз.

— Ейдиган бирон нарсанг йўқми? — сўради Оскар чойшабнинг бир четига ўтириб.

МЕН қаршисида дарахтга суянганимча туриб, унга индамай назар солардим. Ўрмон жимжит. «Ҳозир энг қийини бошланади,— ўйлардим мен. Асаблар кураши. Унда асаби кучли одам ютиб чиқади. Ўз тахминларимдан янглишмадимми? Ишни ўринлата оламанми? Мен ўйлаган нарсани амалга ошириш керакмиди? Бундан ҳам тўғрироқ йўл эҳтимол бордир».

— Чекишинг йўқми? — яна сўради Оскар.

— Пистолетни бер, — тўсатдан буюрдим мен.

— Қанақа пистолет? — қўрқиб сўради у.

— Пистолетни бер, — деяпман, аҳмоқ қилма мени.

— Қулоқ бер, Питер, — деди у биринчи марта менинг номимни атаб. Менинг исмим Петр эди.— Агар менга ишонмайдиган бўлсаларинг, ўзимни ўзим пешанамдан отаман, — деб аҳд қилиб, пистолетни сақлаб қўйишга қарор қилганман.

— Сен бундай қилолмайсан ҳам.

— Бўлмаса ол, мана, — деди у ўрнидан туриб.

— Ўрнингдан қимирлама.

У камзилидан пистолетни чиқариб, менинг оёқларим остига ташлади.

— Сен жуда ғалати бўлиб қолибсан. Гўё мен бу жосусга ўқ отмагандай, гўё мен эмас, бошқа бир одам сени қутқаргандай.

— Тўғри, — деб жавоб бердим энгашиб, ердан пистолетни оларканман. — Ҳеч қачон буни унутмайман. Энди мушук-сичқон ўйнашни бас қилайлик. Айт, нега бундай қилдинг?

— Ақлдан оздингми? — қичқирди у, — бўлмағур нарсани ўйлабсан, Питер. Яна нима керак сенга? Наҳотки бир оғиз ҳам миннатдорчилик билдирмасанг?

— Жиннилиkни йиғиштир, рост гапни айт.

— Нима демоқчисан ўзинг, ҳеч тушунолмаяпман? Тентаклик қиляпсан.

«Наҳотки янглишган бўлсам, ўйлардим мен, наҳотки бекордан бекорга бу ўйинни бошлаб, ўзимни ҳам, уни ҳам беҳуда қийнаётган бўлсам. Мен пистолетдан ўқдори қистириб қўйиладиган обоймани чиқариб олдим. Ўқлар жойида эди. Бирортаси ҳам сарф бўлмапти.

— Мана, сен бошлаган расво ўйиннинг биринчи исботи, — деб обоймани унинг томонига иргитдим. У индамай қолди. Унинг юзидаги холни англаш қийин эди.

— Индамаяпсан. Яна бирор нарса тўқияпсанми, дейман.

— Сенга нима деб тушунтирсам экан, билолмаяпман.

— Бўлмасачи, ёлғонни тўқиб чиқариш қийин. Яхшиси ҳақиқатни айтавер. Ҳамма нарса тушунарли бўлади, қолади.

Барибир ишонмайсан. Стулдан турганинг ҳамоноқ жосус қўлимга пистолетни тутқазиб, сенга тўғрилашни буюрди. Мен унинг пистолетидан ўзига қараб ўқ уздим, кейин полга ташлаб юбордим.

— Наҳотки сен бунга ишонади, деб ўйласанг? Аввал мендан пистолет оласан, кейин жосус сенга ўзи пистолет тутқазади — бунга қандай қилиб ишонса бўлади?

Сабрим тугаб бораётган эди. Гапимиз боши берк кўчага кириб қолди. Воқеани ниҳоясига етказиш учун охирги чорани кўришга қарор қилдим.

— Демак, ҳақиқатни айтишдан бош тортяпсан. Шундай бўлса менинг бошқа йўлим йўқ...

Мен унинг ёнига келиб, обоймани олиш учун энгашдим.

— Нима қилмоқчисан? — сўради у.

— Обоймани буёққа ол!

— Мана, олақол.

Обоймани олиш учун энгашдим. Уни пистолетга, ўз ўрнига қўйишга улгурган ҳам эдимки, Оскар кўкрагимга оёғи билан қаттиқ тепди. Мен бир ёққа учиб тушиб, бошим билан дарахтга урилдим. У сакраб ўрнидан туриб менга қараб ташланди. Бу гал мен уни тепиб юбордим. У инграб ағдарилиб тушди. Мен унга томон отилдим. Иккаламиз оғир нафас олардик.

— Менга қара, кечир қизишиб кетдим, — гап бошлади у.

— Сафсатани йиғиштир. Ҳаммаси равшан. Беш минут ўйлашга вақт бераман. Агар ҳаммасини гапириб бермасанг, ўлдим деявер.

— Хўп. Мен ютқаздим. Чекишингдан бер.

БИРОЗДАН сўнг у гапира бошлади. Гапирганда ҳам узоқ гапирди, тафсилотларини эслаб, баъзан тўхтаб қоларди. Сўнг янг гапини давом эттирарди.

Бу — ичкилик ва пулга ружу қилгани туфайли сотқинга айланган кишининг тубанликка тушиши ҳақидаги нохуш ҳикояси эди.

Контрразведка катта воқеаларга тайёргарлик кўриб, нотўғри информация билан таъминлаб туриш мақсадида нима қилиб бўлса ҳам бизнинг тармоғимизга кириб олишга интиларди. Оскарни полиция анчадан буён кўз остига олиб қўйган экан. У ўз эҳтиётсизлиги туфайли қўлга олинган. Полиция у билан кўп олишиб ўтирмаган, у осонгина полиция билан ҳамкорлик қилишга розилик берган. Оскарнинг қамоққа олиниши бизга маълум бўлиб қолишидан қўрқиб, улар Оскарни яна ишга қабул қилишимиз учун бирор нарса ўйлаб чиқаришга қарор қилишган. Агар ресторанга боргудек бўлсам, Оскар уларга ҳамма ишни ўзим тўғрилайман, деб айтган. У жўрттага полициячига теккизмай ўқ узган. Улар бизнинг яшириниб олишимиздан манфаатдор бўлишган. Чунки Оскар пировардида ўзлари билан алоқа ўрнатажагига ишонишган.

У жим қолди. Атроф бутунлай қоронғу эди. Ўрмонда шунчалик яхши эдики, мана шу бутун ифлосликни миядан чиқариб ташлаб, тунги ўрмонда сайр қилиш, тоза, салқин ҳаводан тўйиб-тўйиб нафас олиш, бироз вақт бўлса ҳам беташвишлик ва хотиржамликни ҳис қилишни жуда хоҳлардим. Бунинг ўрнига эса Оскар билан нима қилиш лозимлиги ҳақида ўйлаяпман. Уни шу ерда, ўрмонда отиб ташлайми ёки омон қолдириб, унинг ёрдамида каттароқ ўйинни бошлайми?

Тун нотинч ўтди. Эрталаб тонг ёришганда Оскарга дедим:

— Биз ҳозир шаҳарга борамиз. Ўн километр қолганда сени машинадан тушириб қолдираман. Роса бир ҳафтадан кейин худди ўша вақтда ўша белгилар билан ёдгорлик олдида турасан. Агар учрашмасак, яна бир ҳафтадан кейин кел. Бунда ҳам учрашолмасак, қўшни мамлакатнинг (номини айтдим) пойтахтига бориб, ўз фамилиянг остида «Бристоль» меҳмонхонасига тушасан.

Шаҳарга эсон-омон қайтиб келдик. Мен уни йўлда тушириб, бироз юрдим, кейин машинани ҳам қолдириб, пиёда шаҳарга кирдим. Прокат идорасига қўнғироқ қилиб, машина қаердалигини, уни олиб кетишлари мумкинлигини айтдим, пулни перевод орқали юборишга ваъда бердим.

МАРКАЗ билан алоқа тикланди. Менинг бутун ҳатти- ҳаракатларимни маъқуллашди. Мени тасодифларга дучор қилмаслик учун ташкилотдан четлаб туришга, бутун ишни бошқа кишига топширишга буйруқ беришди. Ўзим эса «Бристоль» меҳмонхонасидаги учрашувга тайёргарлик кўра бошладим.

Кетиш олдидан кечқурун чиқадиган газетани ўқир эканман, воқеалар бўлимида қуйидаги хабарга кўзим тушди: «Эҳтиётсизлик қурбони. Биз неча марталаб газетхонларга кўча ҳаракати қоидаларига қатъий риоя қилиш зарурлигини уқтириб келганмиз. Бу қоидаларнинг бузилиши нималарга олиб келишини қуйидаги машъум ҳодиса кўрсатиб турибди. Кеча шаҳримизнинг энг гавжум кўчалари кесишадиган жойда бир пиёда яшил чироқни кутиб ўтирмай, кўчани кесиб ўта бошлади. Қаршидан келаётган автомашина уни уриб юборди. «Тез ёрдам» каретасида у оғир аҳволда касалхонага келтирилди. Бу ерда ҳушига келмай вафот этди. Ҳужжатлар бу киши адвокат Оскар Нильссон эканлигидан далолат беради».

Афтидан контрразведкага ни мадир хуш келмаганга ўхшарди. Шунинг учун ҳам «Бристоль» меҳмонхонаси жойлашган ўша шаҳарга сафар қилишга, Оскар билан яна учрашишга тўғри келмади.

«Неделя»дан
И. ИБРОҲИМОВ таржимаси.

(Давоми. Боши газетамизнинг 3, 5 февраль сонларида).

Реклама ва эълонлар

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
(3-канал)

13.00 дан—Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Телеянгиликлар (рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.10—Улар бахтимиз учун курашганлар (ўсмирлар учун), 18.40—Суғориладиган ерлар-бойлигимиз (қишлоқ хўжалик ходимлари учун), 18.55—Ғазалхон ёшлигим («Ёшлик» студияси), 19.55—Телеянгиликлар, 20.10 Эшиттиришлар программаси.

20.15 дан—Москва кўрсатади.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
(5-канал)

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 17.55—Эшиттиришлар программаси, 18.00—Алёшканинг эртаклари, (болалар учун кинофильм), 18.10—Ясная Поляна-да (телефильм), 18.30—Спорт, 19.10—Телеянгиликлар, 19.20—Музикали телефильм.

Ўзбек тилида: 20.00—Шеърият мухлисларига, 20.10 — Чўлларни забт этаётганлар (қурувчилар учун), 20.30—Концерт, 21.10—Телеянгиликлар, 21.20—Совет Қуролли Кучларининг 50 йиллиги олдидан. Инсон тақдири (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
(9-канал)

Рус тилида: 19.55—Эшиттиришлар программаси, 20.00—Талант (болалар учун қўғирчоқ фильм), 20.20 — Бизнинг парторг (телеочерк), 20.35—М. Горький туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. Достигаев ва бошқалар (телеспектакль).

Ўзбек тилида: 22.15—Қаердасан, Луиза (телефильм).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРДА—7/II да Спартак, 8/II да Тўй кунида.

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—7/II да Саравқомат дилбарим, 8/II да Қотил.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА—7/II да Икки билагузук, 8/II да Равшан ва зулхумор.

КИНО

«Сатурн»га йўл (1-2серия)—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ЧАЙКА», НАВОИЙ номли, «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).

Жаннатдан қувилган (кундуз соат 12, кеч 8, 9.40 минутда). Бу телба дунё (кундуз 2, 5 да)—«МОСКВА».

Питкиннинг касалхонадаги саргузашти—«КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Уруш ва тинчлик (3-4 серия)—САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 2, 4 ва кеч 8 да).

ОЛМАЛИҚ ШАҲРИДА
25—26 февралда
УЗБЕКИСТОН ССР
1-ЧИҚАРИЛИШ
ПУЛ-БУЮМ ЛОТЕРЕЯСИНИНГ
ютуқлар тиражи
ўтказилади.

Умумий суммаси 877500 сўмлик 542500 буюм ва пул ютуқлари ўйналади, шу жумладан: 5 «Волга», 10 «Москвич-408», 5 «Запорожец» автомашиналари, 20 «М-63» ва «Иж-Платена» мотоцикллари, пианиналар, «ЗИЛ-Москва», «Днепр», «Саратов-2» холодильниклари, «Огонёк», «Рубин-102» телевизорлари, радиолалар, магнитафонлар, мотовелосипедлар, кир ювиш машиналари, гиламлар ва шу каби кўпгина қимматли буюмлар ҳамда пул ютуқлари.

ЛОТЕРЕЯ БИЛЕТЛАРИНИ
СОТИБ ОЛИНГИЗ!

ТАШЗАГОТПЛОДООВОЩТОРГНИНГ ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИ

сабзавотлар, пиёз ва картошкаларни уйларга элтиб бериш юзасидан

буюртмалар

ҚАБУЛ ҚИЛАДИ:

Буюртманинг минималь оғирлиги 50 кг. бўлиши керак.

Хизмат ҳақи — килограммига 2 тийин.

МАГАЗИНЛАР АДРЕСИ:

6-магазин — Высоковольтний кўчаси 92/6;
7-магазин — Гагарин кўчаси, 10-а уй;
9 —«— — Шотаруставели кўчаси, 63-уй;
17 —«— «Халқлар дўстлиги» проспекти, 2-уй;
21 —«— — Гагарин кўчаси, 7-уй;
25 —«— — К. Маркс кўчаси, 26-уй;
26 —«— — Усмон Юсупов кўчаси, 76-уй;
27 —«— — Волгоград кўчаси, 10-а уй;
28 —«— — Муқимий кўчаси, 15-уй;
29 —«— — Новомосковский кўчаси, 33-уй.

Редактор А. ИСМОИЛОВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р. 09889.
ИНДЕКС — 64697.
№ Б — 1794.